

GVERNUL REPUBLICII MOLDOVA
HOTĂRĂREA nr. _____

din _____ 2024
Chişinău

cu privire la aprobarea Programului privind administrarea proprietăţii
publice de stat pentru anii 2024-2027

În temeiul art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, Guvernul

HOTĂRĂŞTE:

1. Se aprobă Programul privind administrarea proprietăţii publice de stat pentru anii 2024-2027 (în continuare – Program) (se anexează).

2. Ministerul Dezvoltării Economice şi Digitalizării va asigura procesul de monitorizare şi coordonare a implementării Programului.

3. Ministerele şi alte autorităţi administrative centrale cu responsabilităţi aferente implementării Programului:

3.1. vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea Planului de acţiuni cu privire la implementarea Programului;

3.2. vor prezenta Ministerului Dezvoltării Economice şi Digitalizării, informaţii privind stadiul realizării acţiunilor incluse în Planul de acţiuni cu privire la implementarea Programului până la data de 31 martie a anului următor anului de raportare.

4. Finanţarea acţiunilor prevăzute în Planul de acţiuni cu privire la implementarea Programului se va efectua din contul şi în limitele alocaţiilor aprobate în bugetele autorităţilor publice implicate, precum şi din alte surse, conform legislaţiei.

5. Ministerul Dezvoltării Economice şi Digitalizării va prezenta Guvernului anual, până la data de 1 mai, raportul de progres privind implementarea Programului şi va asigura publicarea acestuia pe site-ul web oficial.

6. Ministerul Dezvoltării Economice şi Digitalizării va prezenta Guvernului raportul de evaluare finală privind implementarea Programului în semestrul I al anului 2028.

7. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Dezvoltării Economice şi Digitalizării.

Prim-ministru

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării economice
şi digitalizării

Dumitru ALAIBA

PROGRAMUL

privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027

ABREVIERI ȘI ACRONIME

AGCC	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru
AMS	Agenția „Moldsilva”
ANP	Administrația Națională a Penitenciarelor
APP	Agenția Proprietății Publice
ASP	Agenția Servicii Publice
AAPC	Autorități ale administrației publice centrale
BNS	Biroul Național de Statistică
CS	Cancelaria de Stat
MAE	Ministerul Afacerilor Externe
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MA	Ministerul Apărării
MC	Ministerul Culturii
MDED	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
MEC	Ministerul Educației și Cercetării
ME_n	Ministerul Energiei
MF	Ministerul Finanțelor
MIDR	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
MJ	Ministerul Justiției
MM	Ministerul Mediului
MS	Ministerul Sănătății
PIB	Produs intern brut
RPPAPS	Registrul patrimoniului public și administrării proprietății de stat
RSUD	Registrul de Stat al unităților de drept
SFS	Serviciul Fiscal de Stat

Capitolul I. INTRODUCERE

1. Programul privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027 (în continuare – *Program*) reprezintă un program pe termen mediu destinat implementării Strategiei cu privire la administrarea proprietății de stat în domeniul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.911/2022 (în continuare - Strategie). Programul se concentrează exclusiv asupra proprietății statului și nu se aplică întreprinderilor cu proprietate municipală.

În text, prin expresia „întreprinderi cu capital de stat” se subînțelege întreprinderile de stat și societățile comerciale cu capital de stat.

2. Elaborarea Programului a avut loc printr-o inițiativă participativă și transparentă, în cadrul Grupului de lucru interinstituțional creat prin Ordinul ministrului dezvoltării economice și digitalizării nr. 145/2023 cu privire la instituirea Grupului de lucru pentru elaborarea Programului privind administrarea proprietății publice pentru anii 2023 – 2027. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a colaborat cu reprezentanți ai autorităților de stat și ai societății civile în procesul de elaborare.

3. Programul acoperă perioada anilor 2024-2027, iar implementarea sa este planificată pe această perioadă pentru a asigura o abordare coerentă și sustenabilă în administrarea proprietății publice în domeniul întreprinderilor cu capital de stat.

4. Prin intermediul Programului, se propun îmbunătățiri semnificative în gestionarea proprietății publice, care vor asigura o guvernare eficientă și transparentă în cadrul întreprinderilor cu capital de stat, contribuind astfel la dezvoltarea economică durabilă a Republicii Moldova.

Scopul principal al Programului este să contribuie la realizarea obiectivelor strategice stabilite în cadrul Strategiei, prin implementarea unui ansamblu de măsuri organizatorice orientate către următoarele obiective/direcții specifice:

- consolidarea angajamentului și capacităților statului în administrarea proprietății de stat, contribuind astfel la asigurarea securității social-economice a țării;

- îmbunătățirea capacităților organului abilitat cu administrarea și deetimizarea proprietății publice (Agenția Proprietății Publice), prin adoptarea practicilor manageriale corporative;

- eficientizarea administrării corporative a întreprinderilor cu capital de stat.

- asigurarea unui proces transparent, competitiv și integru în procesul deetimizării proprietății publice;

- consolidarea capacităților manageriale în cadrul întreprinderilor cu capital de stat pentru o administrare mai eficientă;

- asigurarea raportării, transparenței și eficientizării guvernantei întreprinderilor cu capital de stat;

- îmbunătățirea mecanismelor de evaluare și raportare a performanțelor organelor de conducere și control a întreprinderilor cu capital de stat.

5. Programul este elaborat în deplină conformitate cu obiectivele generale ale Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022, în special cu Obiectivul General 7: „Asigurarea unei guvernări eficiente, incluzive și transparente” și Obiectivul specific 7.1: „Edificarea unei administrații publice integre, responsabile, eficiente, transparente și deschise participării cetățenilor în procesele de luare a deciziilor”.

6. Programul este alineat la prevederile Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte (Titlului IV Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială, Capitolul 10 ”Politica Industrială și Antreprenorială”). Totodată, Programul este elaborat în conformitate cu angajamentele care derivă din statutul de țară-candidat pentru aderarea la

Uniunea Europeană, cum ar fi cele prevăzute în Avizul Comisiei Europene cu privire la cererea de aderare a RM la UE (Bruxelles, 17.6.2022 COM(2022)) (*Recomandarea numărul 4 “Deoligarhizarea și reducerea influenței intereselor private”*); Recomandarea nr.1/2022 a Consiliului de Asociere UE-RM din 22 august 2022 privind Programul de asociere UE-RM (2022/1997) (*Punctul 3 (IV.) “Cooperare economică și sectorială” din Anexa*), prin consolidarea politicii privind proprietatea de stat pentru a spori eficiența întreprinderilor de stat și a reduce riscurile fiscale, avizarea privatizării deschise, competitive și transparente, în conformitate cu cele mai bune practici ale UE.

Capitolul II. ANALIZA SITUAȚIEI

Secțiunea 2.1.

Prezentarea generală a întreprinderilor cu capital de stat

7. În Republica Moldova, politica statului în domeniul administrării proprietății publice este promovată de MDED. Instituția responsabilă de realizarea nemijlocită a politicii în domeniu este APP, care exercită și funcția de proprietar, în numele Guvernului, cu rolul de fondator în cazul întreprinderilor de stat, și acționar/asociat – în societățile comerciale cu capital de stat.

8. În promovarea și realizarea politicii în domeniul administrării proprietății publice, în special a întreprinderilor cu capital de stat, autoritățile administrației publice implicate se ghidează de Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni și Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată.

9. În prezent, în Republica Moldova, majoritatea întreprinderilor cu capital de stat își desfășoară activitatea sub forme de organizare juridică de întreprinderi de stat, societăți pe acțiuni și societăți cu răspundere limitată.

10. Conform datelor statistice, cifrele din structura PIB-ului pe forme de proprietate arată că contribuția întreprinderilor proprietate publică la economia națională a scăzut de la 31% în 2005 la 19% în 2011, iar în 2022 a ajuns la 17,5% (14,2% - proprietate de stat și 3,2% - proprietate municipală).

11. Potrivit datelor din RPPAPS (ținut de APP în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 851/2023 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul patrimoniului public și administrării proprietății de stat” și a Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Registrul patrimoniului public și administrării proprietății de stat”), la situația din 01.01.2023, Guvernul Republicii Moldova (prin intermediul organului abilitat și altor autorități ale administrației publice centrale, care au calitatea de fondator sau deținător de acțiuni/părți sociale) deține 245 întreprinderi cu capital de stat cu valoarea patrimoniului public de stat în mărime de 39 093 695,3 mii lei.

În totalul întreprinderilor cu capital de stat sunt incluse 173 întreprinderi de stat cu valoarea patrimoniului de stat (valoarea capitalului propriu) de

20 012 825,7 mii lei și 72 societăți comerciale cu capital de stat, cu valoarea patrimoniului de stat de 19 080 869,6 mii lei.

Dintre cele 72 societăți comerciale cu cotă de stat, în 22 dintre ele statul deține cota integrală de stat (100%) din capitalul social al acestora (inclusiv 2 SRL), în 20 societăți pe acțiuni cota statului este cuprinsă între 75% și 99,9%, la 11 societăți pe acțiuni cota statului este între 50% și 75%, la 9 societăți comerciale între 25% și 49,99% (inclusiv 2 SRL-uri), la 3 societăți comerciale între 10% și 25% (inclusiv 1 SRL), iar la 7 societăți pe acțiuni până la 9,99%.

Totodată, 43 întreprinderi de stat și 25 societăți comerciale se află în procedură de insolabilitate/lichidare, iar 20 întreprinderi de stat și 11 societăți comerciale nu desfășoară activitate.

Valoarea patrimoniului public al întreprinderilor cu capital de stat, conform capitalului propriu, reprezintă 14,26% din PIB. Raportul valorii patrimoniului public de stat la PIB este calculat în baza datelor din Balanța patrimoniului public al autorităților publice centrale, conform situației din 31.12.2022 și datelor PIB pentru anul 2022.

În contextul celor expuse, întreprinderile cu capital de stat au încă o contribuție semnificativă la economia națională și prin activitatea și rezultatele lor financiare au influență asupra stabilității și dezvoltării economice a țării.

12. Conform datelor cuprinse în *Nota analitică privind rezultatele monitoringului financiar al activității economico-financiare pentru anul 2022 întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat*, întocmită de către Ministerul Finanțelor (în continuare - Nota analitică), se constată că monitoringului financiar au fost supuse 99 întreprinderi de stat și 31 societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și datele a 20 întreprinderi de stat și 6 societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat aflate în proces de insolabilitate/lichidare. Nota analitică privită în ansamblu, denotă faptul că performanța financiară a întreprinderilor cu capital de stat s-a înrăutățit în comparație cu anul precedent.

Deși capitalul propriu al întreprinderilor cu capital de stat este în creștere în 2022 în comparație cu 2021, întreprinderile de stat au cauzat pierderi în mărime de 27,5 mil. lei (pierderile cu abatere de - 47,2 mil. lei față de anul 2021), societățile comerciale cu capital majoritar de stat au obținut profit net în mărime totală doar de 53,6 mil. lei (profitul net fiind în diminuare cu 259,9 mil. lei față de anul 2021). Întreprinderile de stat generează pierderi în comparație cu profitul net obținut de către societățile comerciale. Din profitul net obținut de întreprinderile cu capital de stat pentru perioada anului 2022, au fost încasate la bugetul de stat defalcări/dividende în mărime totală de 229,948 mil. lei (51,543 mil. lei de la întreprinderile de stat și 178,405 mil. lei de la societățile comerciale cu capital integral/majoritar de stat).

Cu referință la datoriile conform situației din 31.12.2022, totalul datoriilor întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat au constituit 23 264,4 mil. lei, dintre care datoriile întreprinderilor de stat - 11244,3 mil. lei (cu 2203,7 mil. lei mai puțin față de începutul anului 2022), iar

datoriile societăților comerciale 12020,1 mil. lei (cu 3846,0 mil. lei mai mult față de începutul anului 2022).

Volumul total al datoriilor întreprinderilor cu capital de stat pe împrumuturile recreditate din surse interne și/sau externe față de Ministerul Finanțelor, recalculat în lei, la situația din 31.12.2022, a constituit suma de 5 411,7 mil. lei.

Indicatorii economici generalizați aferenți activității întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat sunt prezentați în Tabelul nr. 1.

Tabelul nr. 1

Indicatorii economici generalizați aferenți activității întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat

Total	Întreprinderi de stat			Societăți comerciale			TOTAL
	01.01.2022	31.12.2022	abaterea	01.01.2022	31.12.2022	abaterea	31.12.2022
1	2	3	4=3-2	5	6	7=6-5	8=3+6
Active	28707,7	31178,7	+2471,0	20054,8	31433,5	+11378,7	62612,2
Capital propriu	15188,5	19609,0	+4420,5	11792,3	19239,6	+7447,3	38848,6
Capital social și neînregistrat	5344,1	5498,1	+154,0	4219,4	11766,4	+7547,0	17264,5
Total creanțe și alte active (imobilizate/circulante)	2145,6	2215,3	+69,7	4315,8	7607,9	+3292,1	9823,2
Datorii (pe termen lung și curente)	13448,0	11244,3	-2203,7	8174,1	12020,1	+3846,0	23264,4
Venituri din vânzări	3508,9	5010,2	+1501,3	17552,9	28402,7	+10849,8	33412,9
Costul vânzărilor	2673,5	4128,7	+1455,2	16200,5	27704,1	+11503,6	31832,8
Cheltuieli, alte decât costul vânzărilor	1013,5	1097,6	+84,1	1348,0	1311,6	-36,4	2409,2
Rezultat total: profit net (pierderi nete) al perioadei de gestiune	19,7	-27,5	-47,2	313,5	53,6	-259,9	+26,1
Achitățile impozitelor și taxelor în Bugetul Public Național	985,5	1211,7	+226,2	1091,7	1471,5	+379,8	2683,2
Datorii față de Bugetul Public Național	94,1	85,4	-8,7	1,9	1,5	-0,4	86,9

- tabelul nu include datele întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat aflate în proces de insolabilitate/lichidare

În contextul informațiilor prezentate, este evident că performanța financiară a întreprinderilor cu capital de stat, privită în ansamblu, s-a înrăutățit în comparație cu anul precedent. Această evoluție negativă are un impact direct asupra stării economiei naționale și necesită a fi revizuită prin prisma Programului.

Secțiunea 2.2. Problemele aferente administrării și guvernării întreprinderilor cu capital de stat

13. În conformitate cu prevederile Ghidului Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) privind guvernarea corporativă a întreprinderilor de stat (Ediția 2015) se recomandă ca statul, în baza politicii sale de proprietate,

să acționeze ca un proprietar informat și activ, asigurând că guvernarea întreprinderilor este realizată în mod transparent și responsabil, cu un nivel înalt de profesionalism și eficacitate.

14. Pentru o guvernanta corporativă eficientă a întreprinderilor, este esențială separarea clară a competențelor organelor de conducere precum și repartizarea împuternicirilor și responsabilităților între persoanele implicate - proprietarul (fondatorul, acționarul/asociatul), organele de conducere și control.

15. Problemele asociate administrării și guvernării proprietății publice, în special al întreprinderilor cu capital de stat derivă din următoarele considerente:

- absența unei viziuni clare și a unui algoritm coerent pentru clasificarea întreprinderilor cu capital de stat ca fiind nepasibile sau pasibile de privatizare;
- lipsa unor mecanisme conexe procesului de deetatizare, orientate spre maximizarea beneficiilor în interes public;
- politica fragmentată de proprietate a statului asupra întreprinderilor cu capital de stat;
- discrepanțe în datele aferente numărului întreprinderilor cu capital de stat;
- aplicarea și implementarea ineficientă, eronată a legilor și reglementărilor în domeniu;
- performanța redusă a activității întreprinderilor cu cotă de stat;
- situația incertă aferentă întreprinderilor cu capital de stat în proces de insolabilitate/lichidare sau care nu desfășoară activitate în timp îndelungat;
- riscuri financiare pentru finanțele publice reprezentate prin creșterea îndatorării întreprinderilor cu capital de stat și existența arieratelor;
- lipsa unor obiective specifice funcțiilor și principiilor de guvernanta clar definite pentru întreprinderile cu capital de stat.

16. Viziuni distincte și un algoritm coerent pentru clasificarea întreprinderilor cu capital de stat. Prin Hotărârea Guvernului nr.819/2023 a fost aprobat Mecanismul de triere a întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital de stat. Justificarea menținerii unor întreprinderi cu capital de stat în proprietatea statului derivă din raționamentul că, acestea trebuie să acționeze în interes public, spre beneficiul tuturor cetățenilor și să asigure un nivel suficient de control în domeniile de o importanță și sensibilitate sporită pentru securitatea statului.

Din această perspectivă, pentru clasificarea în categoria întreprinderilor cu capital de stat nepasibile privatizării, este inclusă o motivație complexă, care prevede criterii legate de menținerea controlului asupra patrimoniului din domeniul public al infrastructurii strategice, asigurarea securității naționale, păstrarea controlului asupra monopolurilor naturale sau fiscale, precum și alte raționamente temeinice în acest sens. Celelalte întreprinderi cu capital de stat sunt clasificate în alte categorii, ca întreprinderi recomandate spre privatizare, lichidare sau reorganizare în altă formă juridică de organizare.

Portofoliul întreprinderilor cu capital de stat va fi supus revizuirii periodice, cel puțin o dată la 5 ani, conform criteriilor de triere menționate în Mecanismul de triere a întreprinderilor cu capital de stat.

Pentru întreprinderile nepasibile privatizării, statul, în calitate de fondator/acționar/asociat, trebuie să stabilească obiectivele specifice pe termen mediu pentru fiecare în parte. Absența unui document de orientare clar pe termen mediu pentru întreprinderile cu capital de stat, în special cele nesupuse privatizării, creează un vid în stabilirea obiectivelor de dezvoltare, resurselor disponibile și indicatorilor de performanță. Acest aspect afectează și politica de investiții, repartizarea profitului net și contribuția la obiectivele de dezvoltare ale statului, inclusiv a obiectivelor de dezvoltare a infrastructurii strategice și asigurarea funcțiilor social-economice critice. Actualmente, persistă obligativitatea întreprinderilor cu capital de stat pasibile de privatizare de a vira 50% din profit în bugetul de stat, iar pentru cele nepasibile de privatizare 25%. Aceasta subminează în mod direct potențialul întreprinderilor de a reinvesti profitul obținut și, respectiv, de a consolida competitivitatea acestora. Totodată, această prevedere afectează concurența întreprinderilor cu capital de stat cu cele private care pot redistribui profiturile pentru reinvestiții fără nicio restricție.

Pentru remedierea acestor deficiențe, este crucială stabilirea unei politici clare și a unui cadru legislativ coerent. Aceasta ar trebui să includă obiective specifice, funcții și principii de guvernanță pentru întreprinderile cu capital de stat, facilitând o gestionare eficientă și transparentă, care va contribui la o abordare mai sistemică și transparentă în gestionarea proprietății de stat și la evitarea deciziilor subiective.

17. Mecanisme conexe procesului de deetatizare orientate spre maximizarea beneficiilor interesului public de stat. Politica de deetatizare a proprietății de stat a avut rezultate limitate în ceea ce privește atragerea investițiilor. Acest proces a fost marcat de lipsa unei proceduri de evaluare a întreprinderilor cu capital de stat conform standardelor internaționale și a condițiilor obligatorii pentru aplicarea unei analize detaliate economice, financiare și a riscurilor („due diligence”). Aceste elemente sunt esențiale pentru realizarea unei evaluări corecte, facilitarea unui proces de deetatizare echitabil și obținerea unei înțelegeri complete a situației reale a întreprinderii în vederea maximizării beneficiilor de interes public de stat. Adoptarea unui cadru la standarde internaționale de evaluare a întreprinderilor ar putea contribui la îmbunătățirea procesului de deetatizare.

Pentru optimizarea rezultatelor deetatizării proprietății de stat și reducerea riscului transferului acesteia către persoane/entități cu interese obscure, urmează să fie stabilite mai multe mecanisme conexe. Acestea includ completarea cadrului legal care reglementează procesul de deetatizare a patrimoniului public cu condiții și criterii de realizare a procedurii „due diligence” în raport cu participanții la privatizare; introducerea unui model de evaluare de conformitate, care să includă următoarele criterii: competența profesională, onorabilitate și stabilitate financiară. La fel, evaluarea ofertanților prin prisma aspectului etic, care să vizeze criterii ce țin de corupție, evaziune fiscală, spălare de bani, delapidări sau încălcarea legislației de mediu, muncă etc.

18. Modelul instituțional centralizat de proprietate. Conform prevederilor Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice și a

Hotărârii de Guvern nr. 902/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, modelul de proprietate centralizat desemnează APP ca organ abilitat pentru administrarea și deținatizarea proprietății publice în numele Guvernului, exercitând funcția de fondator sau acționar/asociat în cadrul întreprinderilor cu capital de stat. Cu toate acestea, politica fragmentată de proprietate a statului asupra întreprinderilor cu capital de stat generează probleme, inclusiv dispersarea resurselor și lipsa coerenței în gestionarea acestora. Această situație poate afecta abilitatea statului de a promova politici și orientări consistente, influențând domenii precum managementul activelor, politica de dividende, evaluarea performanței și profesionalizarea consiliilor întreprinderilor cu capital de stat. Procesul de transfer al funcției de proprietar nu este finalizat și este dispersat între mai multe instituții. Chiar dacă APP este principala autoritate abilitată cu funcția de reprezentare a statului în calitate de fondator/deținător de acțiuni în raport cu întreprinderile cu capital de stat, există și alte autorități ale administrației publice centrale care exercită aceleași funcții pentru unele întreprinderi de stat, fapt care subminează capacitatea APP de a gestiona eficient întregul sector al întreprinderilor cu capital de stat. Astfel, conform datelor din RPPAPS, la situația din 01 ianuarie 2023, din numărul total de 245 întreprinderi cu capital de stat, în administrarea APP se află 192, inclusiv 122 întreprinderi de stat și 70 societăți comerciale cu capital de stat, iar alte 51 întreprinderi de stat și 2 societăți comerciale cu capital integral de stat sunt administrate de alte autorități ale administrației publice centrale.

În conformitate cu principiile OCDE, rolurile de administrare și supraveghere a entităților de stat trebuie alocate în mod clar, transparent și fără suprapuneri, iar exercitarea drepturilor de proprietate ale statului trebuie să fie clar identificată și, de preferință, centralizată într-o singură entitate.

Aranjamentul instituțional trebuie să permită valorificarea beneficiilor care derivă din specializarea APP în administrarea proprietății publice și să contribuie la fortificarea capacităților instituționale ale acesteia. Există o problemă legată de capacitatea instituțională redusă în gestionarea întreprinderilor cu capital de stat din diverse domenii. Numărul insuficient de angajați și diversitatea domeniilor administrate afectează eficiența și performanța acestor întreprinderi.

O serie de curențe care vizează activitatea APP sunt evidențiate în Analiza alinierii funcționale a structurii organizatorice a Agenției Proprietății Publice, realizată de Centrul Analitic Independent Expert-Grup în 2023.

APP, având calitatea de fondator, acționar, asociat în întreprinderile cu capital de stat, cu funcții de administrare a proprietății publice, necesită o reorganizare a structurii și competențelor pentru a permite o gestionare eficientă și transparentă a întreprinderilor cu capital de stat.

19. Discrepanțe în datele aferente numărului întreprinderilor cu capital de stat. Este important să se remedieze discrepanțele înregistrate în datele referitoare la numărul întreprinderilor cu capital de stat. Există o diferență semnificativă între numărul de întreprinderi înregistrate în RPAAPS, ținut de APP, și RSUD, gestionat de ASP. Conform datelor statistice din RSUD, actualizate la 1 ianuarie

2023, sunt înregistrate 257 de întreprinderi de stat (căror le-a fost atribuit numărul de identificare de stat (IDNO), cu o diferență de 84 de întreprinderi față de datele înregistrate în RPPAPS. Prin urmare, este necesară realizarea unei inventarieri a datelor aferente înregistrării întreprinderilor cu capital de stat pentru a corecta și alinia datele existente între cele două registre. Această acțiune va contribui la o gestionare mai eficientă și precisă a informațiilor referitoare la sectorul întreprinderilor cu capital de stat, asigurând coerență și transparență în evidența acestora.

20. Aplicarea și implementarea slabă a legilor și reglementărilor în domeniul administrării întreprinderilor cu capital de stat.

Un exemplu elocvent al problemei îl reprezintă inițierea procesului de reorganizare a întreprinderilor de stat, dispus prin adoptarea Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, care stabilește că Guvernul în termen de până la 24 de luni de la intrarea în vigoare a legii, va iniția reorganizarea întreprinderilor de stat în alte forme juridice de organizare prevăzute de legislație, cum ar fi societăți pe acțiuni, societăți cu răspundere limitată. Tendința este corporatizarea întreprinderilor cu capital de stat și încadrarea acestora în cadrul legal aplicabil în mod egal atât întreprinderilor cu capital de stat, cât și entităților din sectorul privat. Cu toate acestea, progresele în ceea ce privește reorganizarea întreprinderilor de stat în alte forme juridice de organizare, conform prevederilor Legii nr. 246/2017, sunt limitate până în prezent. Din numărul total de 245 întreprinderi cu capital de stat, 173 au statut juridic de întreprindere de stat. Un obstacol semnificativ îl reprezintă lipsa informației complete și veridice privind apartenența bunurilor imobile proprietate publică (bunurile incluse în capitalul social al întreprinderilor sau alte moduri de folosință). Acest lucru se datorează faptului că transmiterea întreprinderilor cu capital de stat în administrarea Agenției a fost efectuată fără inventarierea bunurilor și perfectarea unor acte de primire-predare în acest sens. Pentru a evita cazuri similare pe viitor, se propune îmbunătățirea cadrului de reglementare a procesului de transmitere a bunurilor proprietate publică prin modificarea Hotărârii Guvernului nr. 901/2015 *pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică*. De asemenea, reorganizarea întreprinderilor cu capital de stat este întârziată inclusiv dat fiind procedura de delimitare a proprietății publice, inclusiv a bunurilor imobile, conform prevederilor Legii nr. 29/2018 *privind delimitarea proprietății publice*, care la moment, este în proces de desfășurare.

Or, reorganizarea întreprinderilor de stat este strâns legată de finalizarea procedurii de delimitare a bunurilor proprietate publică pe domenii și înregistrării acestora în Registrul bunurilor imobile în modul stabilit.

La fel, o altă problemă abordată este realizarea procesului de delimitare a bunurilor proprietate publică conform prevederilor Legii nr. 29/2018, care stabilește că ministerele, alte autorități ale administrației publice centrale și locale, până în data de 31 decembrie 2022, vor asigura, conform competenței, efectuarea lucrărilor de inventariere, delimitare, formare, aprobare și înregistrare a bunurilor imobile.

21. Guvernanța întreprinderilor cu capital de stat. Printre problemele de bază a acestui Program se definește ca performanța redusă a activității întreprinderilor cu cotă de stat, reprezentată de mai multe aspecte, cum ar fi:

- înregistrarea pierderilor. Conform datelor din Nota analitică, întreprinderile de stat ca rezultat per ansamblu au înregistrat pierderi în mărime de 27,5 mil. lei, societățile comerciale au înregistrat per ansamblu profit net în mărime doar de 53,6 mil. lei.

- rentabilitate joasă a capitalului propriu, activelor, vânzărilor. Conform aceluiași date ale Notei analitice, în anul 2022, rentabilitatea veniturilor din vânzări calculată pentru întreprinderile de stat care au înregistrat în anul 2022 profit net (73 întreprinderi) constituie per total 7,66%, iar pentru societățile comerciale cu cotă majoritară de stat a constituit per total 2,46%. Nivelul rentabilității activelor a fost de doar 0,03% pentru întreprinderile de stat și de 0,15% pentru societățile comerciale cu capital de stat. Nivelul rentabilității capitalului propriu a constituit per ansamblu (-0,16%) (ceea ce semnifică faptul că la 1 leu capital propriu, în anul 2022, s-au generat 0,16 bani pierderi nete) pentru întreprinderile de stat și de 0,28% pentru societățile comerciale cu capital de stat.

Un alt aspect este procesul actual de gestionare a întreprinderilor publice care nu este bazat pe profesionalism.

În prezent, majoritatea consiliilor sunt compuse în special din reprezentanți ai statului, fără implicarea unor membri independenți. Candidații promovați la funcția de membru al consiliului nu sunt selectați în baza unor criterii de profesionalism și integritate. Pregătirea insuficientă și, respectiv, atitudinea adesea pasivă/birocrațică a membrilor desemnați în consiliu reprezintă o problemă ce subminează guvernanța corporativă a entităților de stat. Un consiliu își poate îndeplini funcțiile de conducere și control numai dacă membrii săi au cunoștințele, competențele și experiența corespunzătoare.

În acest context, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 209/2023 cu privire la aprobarea Regulamentului privind selectarea candidaților pentru funcția de membru al consiliului întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral/majoritar de stat și condițiile de remunerare a acestora. Aceasta ar putea aduce o perspectivă mai diversă și o mai mare expertiză în luarea deciziilor și în activitatea consiliului.

Totodată, absența unei proceduri de evaluare a performanței consiliilor întreprinderilor cu capital de stat, care să măsoare și să coreleze performanța membrilor consiliului cu componenta variabilă a salarizării acestora, nu încurajează implicarea membrilor organelor decizionale colegiale. În rezultat, activitatea membrilor consiliului de administrație, de multe ori, se rezumă la acțiuni de aprobare formală a unor decizii care, luate în pripă, pot afecta dramatic activitatea întreprinderilor guvernate.

Luând în considerare că principalul instrument care poate determina guvernanța întreprinderilor cu capital de stat și poate influența administrarea acestor întreprinderi este Consiliul, este necesar de accentuat pe responsabilitățile acestora, și anume:

- modificarea legislației curente în vederea revizuirii atribuțiilor fondatorului/acționarului, organelor de conducere ale întreprinderilor cu capital de stat;

- trecerea spre profesionalizarea consiliilor de administrație și includerea membrilor independenți în componența consiliilor;

- consolidarea rolului consiliilor întreprinderilor cu capital de stat, atribuindu-le responsabilități și asigurând răspunderea acestora în conformitate cu bunele practici de guvernare corporativă.

22. Aspecte privind întreprinderile cu capital de stat în dificultate (în proces de insolabilitate/lichidare sau care nu activează o perioadă îndelungată). Conform informațiilor înregistrate RPPAPS la data de 1 ianuarie 2023, se constată că 68 întreprinderi cu capital de stat sunt în procedură de insolabilitate/lichidare, din varii motive această procedură durează mai mult de 5 ani. În plus, există încă 31 de întreprinderi cu capital de stat care de-a lungul mai multor ani nu desfășoară nici o activitate (fiind înregistrate în RSUD), nu prezintă nici o dare de seamă/raportare la organul de stat corespunzător, iar situațiile lor financiare sunt necunoscute. Majoritatea acestor situații sunt în principal rezultatul dificultăților financiare și față de acestea nu sunt intentate procedura de insolabilitate/lichidare.

O imagine asupra situației aferente întreprinderilor cu capital de stat aflate în procedură de insolabilitate/lichidare, cuprinse în Nota analitică, este prezentată doar pentru 26 întreprinderi cu capital de stat, care au raportat situațiile financiare la BNS (tabelului nr.2). La situația de 31.12.2022, capitalul propriu acestor întreprinderi a constituit 330,0 mil. lei, datoriile (pe termen lung, curente) constituind 619,8 mil.lei, iar pierderile contabilizate s-au cifrat la 7,3 mil. lei.

Tabelul nr. 2

Indicatorii economici generalizați aferenți activității întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, aflate în procedură de insolabilitate/lichidare

mil.lei

Total	Întreprinderi de stat (20)			Societăți comerciale (6)			TOTAL
	01.01.2022	31.12.2022	abaterea	01.01.2022	31.12.2022	abaterea	31.12.2022
1	2	3	4=3-2	5	6	7=6-5	8=3+6
Active	769,2	769,3	+0,1	187,8	180,9	-6,9	950,2
Capital propriu	302,6	281,3	-21,3	42,2	48,7	+6,5	330,0
Capital social și neînregistrat	301,3	301,3	-	197,6	197,6	-	498,9
Creanțe și alte active (imobilizate și circulante) (70+40)	336,1	348,6	+12,5	41,4	39,5	-1,9	388,1
Datorii (pe termen lung, curente)	466,6	488,0	+21,4	145,1	131,8	-13,3	619,8
Venituri din vânzări (2021/2022)	102,7	91,7	-11,0	28,5	22,9	-5,6	114,6
Costul vânzărilor (2021/2022)	65,3	71,5	+6,2	11,7	8,3	-3,4	79,8
Cheltuieli din activitatea operațională, alte decât costul vânzărilor (2021/2022)	37,0	43,9	+6,9	14,3	16,4	+2,1	60,3
Profit net (pierderi nete) (2021/2022)	12,7	-13,4	-26,1	5,6	6,1	+0,5	-7,3

După cum este menționat în Nota analitică, majoritatea datoriilor reprezintă datorii curente, totalizând o sumă de 439,3 mil.lei.

Suplimentar, se menționează că conform datelor SFS, la situația din 31.12.2022, întreprinderile cu capital de stat în proces de insolabilitate/lichidare aveau înregistrate, datorii privind impozitele și taxele față de bugetul public național în mărime totală de 101,7 mil. lei.

Concomitent, potrivit datelor privind fluxul și soldul împrumuturilor interne, generalizată în temeiul Regulamentului privind raportarea datoriei sectorului public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1136/2007 cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr.419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, întreprinderile cu capital de stat aflate în proces de insolabilitate/lichidare, care au contractat credite de la băncile comerciale pe o perioadă de un an și mai mare, au înregistrat un sold total al împrumuturilor în volum de 109,5 mil.lei, reprezentând stocul de arierate - suma restantă ce nu a fost achitată conform contractelor încheiate. Neachitarea obligațiilor față de instituțiile financiare, atât pe creditele interne cât și pe cele externe, creează o situație dificilă privind independența financiară a întreprinderilor. De asemenea, neachitarea obligațiilor pe creditele acordate sub garanția statului generează riscuri fiscale și financiare privind stingerea datoriilor din contul surselor bugetului de stat.

Această situație impune adoptarea unor măsuri strategice pentru a limita impactul negativ asupra bugetului de stat și pentru a gestiona în mod eficient întreprinderile cu capital de stat aflate în dificultate financiară. Măsurile de rigoare vor fi examinate și implementate după actualizarea informațiilor detaliate privind activele și pasivele acestor întreprinderi. Opțiuni precum restructurarea datoriilor, identificarea și valorificarea eficientă a activelor disponibile, elaborarea unor planuri solide de redresare financiară, sau, ca ultim resort, procedura de lichidare ajustată condițiilor specifice, sunt esențiale pentru a soluționa acest segment critic asociat întreprinderilor cu capital de stat.

23. Raportare și transparență. Transparența întreprinderilor cu capital de stat este un element central al bunei guvernante și eficienței acestor entități. Cu toate acestea, se constată o serie de lacune în cadrul normativ privind asigurarea transparenței întreprinderilor cu capital de stat, precum și în ceea ce privește punerea în practică a cerințelor de transparență la nivelul întreprinderilor vizate. Printre principalele constrângeri care afectează transparența întreprinderilor cu capital de stat se numără:

- cadrul normativ nu stabilește așteptările publice față de întreprinderile cu capital de stat și nu prevede monitorizarea și raportarea publică a realizării acestor așteptări.

- lipsa unei structuri bine definite a raportului anual al entității responsabile de administrarea și deținerea proprietății publice, precum și a unei structuri delimitate pe capitole a Raportului Guvernului privind administrarea și deținerea proprietății publice reprezintă un impediment major în asigurarea transparenței și a comparabilității datelor.

- desemnarea organului executiv interimar la întreprinderile cu capital de stat este una netransparentă, iar interimarele funcției de administrator/director se sincronizează cu ciclul de viață al Guvernului.

- lipsa sancțiunilor sau altor instrumente eficiente de responsabilizare a organelor de conducere și control ale întreprinderilor cu capital de stat.

Conform Raportului de Monitorizare a Transparenței Întreprinderilor cu Capital Public din Republica Moldova Nr. 3 (2021), elaborat de IDIS „Viitorul” în parteneriat cu Institutul pentru Reforme Economice și Sociale din Slovacia (INEKO), pe un eșantion de 60 cele mai mari și mai importante entități de stat, niciuna dintre întreprinderile cu capital de stat care au făcut obiectul studiului nu asigură un nivel de transparență de 100%, fiind constatate deficiențe la toți indicatorii de transparență, și anume:

- 78% dintre întreprinderile monitorizate dispun de pagini web, dar multe dintre acestea rămân nefuncționale sau conțin puține informații utile.

- 82% dintre entitățile monitorizate au publicat informații privind fondatorii/proprietarii/acționarii și procentul acțiunilor/părților sociale deținute.

- statutul entității este cunoscut de public în cazul a 70% dintre entitățile monitorizate.

- informații privind capitalul social au fost publicate de 3/4 dintre entitățile de stat monitorizate.

- doar 7% dintre întreprinderile monitorizate dispun de Cod de Guvernanță Corporativă.

- numai 8% dintre întreprinderile monitorizate au publicat rapoartele anuale pentru anul 2020, iar doar 10% au publicat analizele economico-financiare.

- numai 7% dintre întreprinderile monitorizate au adus la cunoștință rezultatele controalelor și auditurilor economico-financiare.

- numai 12% dintre întreprinderile monitorizate au răspuns și au furnizat informațiile solicitate la cererea unei persoane fizice.

- doar 3% dintre întreprinderile monitorizate au indicat salariul administratorului și indemnizațiile primite de membrii Consiliului de administrație.

- numai 13% dintre întreprinderile monitorizate au comunicat public CV-ul administratorului.

- doar 13% dintre întreprinderile monitorizate au publicat regulile cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției vacante de administrator al întreprinderii.

Secțiunea 2.3.

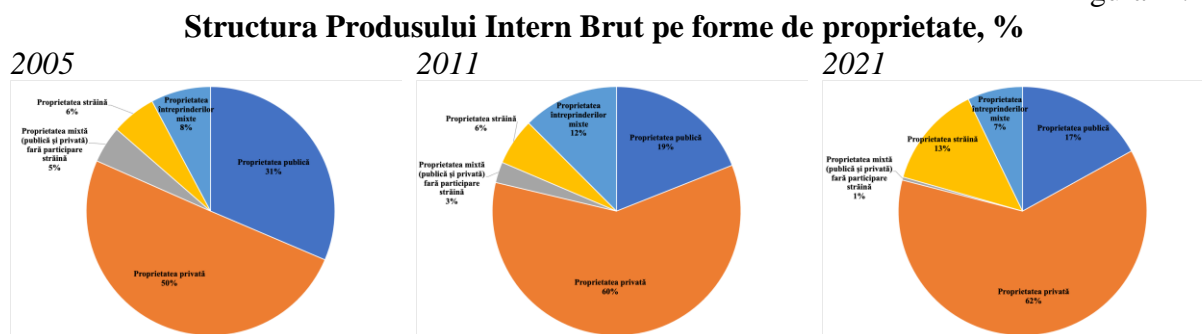
Consecințele care pot fi anticipate în cazul lipsei de intervenție.

24. În decursul a 8 ani, numărul întreprinderilor de stat și al societăților pe acțiuni cu capital de stat s-a redus cu 30% și, respectiv, cu 35%. Conform datelor din RPPAPS, la 1 ianuarie 2015, erau înscrise 244 întreprinderi de stat și 111 societăți comerciale, iar la 1 ianuarie 2023, numărul acestora s-a redus la 173 întreprinderi de stat și 72 societăți comerciale cu capital de stat.

Centralizarea funcției de proprietar a reprezentat primul pas important în încercarea de a îmbunătăți performanța întreprinderilor cu capital de stat. Înainte de centralizarea administrării întreprinderilor cu capital de stat în cadrul APP, rolul de fondator era exercitat de către autoritățile administrației publice centrale (ministere), ceea ce nu permitea concentrarea funcției de proprietar și nici valorificarea avantajelor specializării în realizarea funcției de administrare corporativă. Pentru a contracara administrarea austeră a întreprinderilor cu capital de stat, în contextul reformei administrației publice centrale din 2017, s-a decis centralizarea funcției de proprietar în cadrul APP. Astfel, la 1 ianuarie 2023, din totalul de 173 de întreprinderi de stat și 72 de societăți comerciale cu capital de stat, în gestiunea APP erau 122 întreprinderi de stat și 70 societăți comerciale.

În absența continuării consolidării capacităților statului de administrare și deetizare a proprietății publice, se poate anticipa perpetuarea erodării contribuției întreprinderilor cu capital de stat la dezvoltarea economică. În ultimii 15 ani, asistăm la o reducere continuă a contribuției sectorului întreprinderilor proprietate publică la dezvoltarea economică. Astfel, cifrele din structura PIB-ului pe forme de proprietate arată că contribuția întreprinderilor proprietate publică la economia națională a scăzut de la 31% în anul 2005 la 17,5% în anul 2022. De asemenea, o evoluție similară se observă și în cazul proprietății mixte (publice și private). Reducerea ponderii proprietății publice a condus la o reconfigurare a economiei prin creșterea aportului capitalului privat autohton și al capitalului străin.

Figura nr. 1

Sursa: Biroul Național de Statistică

Persistența unei productivități scăzute în întreprinderile cu capital de stat în comparație cu cele cu capital privat este o problemă semnificativă. Datele din Ancheta structurală în întreprinderi arată că, în perioada 2015-2022, productivitatea întreprinderilor cu capital public a oscilat între 42-43% din cea a întreprinderilor private. În 2022, productivitatea în întreprinderile cu capital de stat a fost de doar 422,5 mii lei/salariat, comparativ cu 989,1 mii lei/salariat în sectorul privat și 1941,3 mii lei/salariat în întreprinderile cu capital mixt, fiind de 4,5 ori mai mică decât în cele private. Această productivitate redusă are consecințe negative, inclusiv profituri mai mici, posibile salarii mai scăzute pentru angajați și calitate inferioară a produselor și serviciilor. Mai mult, productivitatea scăzută este influențată de factori precum utilajul învechit, lipsa investițiilor, managementul neprofesionist și subvenționarea serviciilor publice. În unele cazuri, întreprinderile

cu capital de stat sunt utilizate pentru a furniza servicii publice fără transferul de fonduri din bugetul de stat, forțându-le să compenseze cheltuielile din veniturile din alte activități. Această practică agravează ineficiența și afectează capacitatea întreprinderilor cu capital de stat de a funcționa la nivel optim.

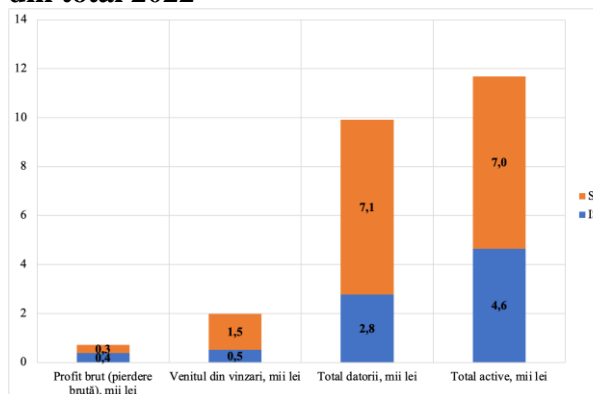
25. În absența unei intervenții asupra cadrului legislativ/normativ privind deetatizarea proprietății publice, privatizările/concesionările nu vor contribui la dezvoltarea economică și la atragerea investițiilor străine directe în economia națională. Deetatizarea proprietății publice constituie un factor care explică parțial reducerea prezenței statului în economie. În ultimii 15 ani, Republica Moldova are puține istorii de succes de privatizare a activelor statului. Mai mult decât atât, deși în acest interval de timp ponderea proprietății străine și mixte (private plus străine) a crescut de la 5,8% în anul 2005 la 12,1% în anul 2018, în cazul proprietății străine, respectiv, de la 7,8% la 9,8% a întreprinderilor mixte, există foarte puține exemple în care procesul de deetatizare a constituit un catalizator de atragere a investițiilor străine. Realitatea ultimilor ani indică asupra existenței unui cadru legislativ/normativ ambiguu privind privatizarea sau concesionarea bunurilor proprietate de stat, inclusiv a unor active de importanță strategică precum Î.S. Compania Aeriană „Air Moldova”, Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” sau Î.S. „Gările și Stațiile Auto”, care au generat situații litigioase, afectând imaginea statului și eventual prejudicierea interesului public.

26. Prezervarea statu-quo-ului va duce și la accentuarea ineficienței întreprinderilor cu capital de stat. Analiza indicatorilor economico-financiar ai întreprinderilor cu capital de stat administrate de APP denotă curențe privind eficiența acestora. În timp ce ponderea activelor deținute de întreprinderile cu capital de stat în totalul activelor deținute de întreprinderi a constituit circa 11,7% în 2022 (7,1% deținute de societățile pe acțiuni cu capital majoritar de stat și 4,6% deținute de întreprinderile de stat), ponderea veniturilor din vânzări a fost mult mai mică – doar 2% (1,5% pentru societățile pe acțiuni și 0,5% pentru întreprinderile de stat). Ponderea profiturilor înregistrate de întreprinderile cu capital de stat în totalul profiturilor raportate de companii, în 2022, a fost și mai mică, constituind doar 0,7% (0,4% pentru întreprinderile de stat și 0,3% pentru societățile pe acțiuni). Pe lângă acestea, întreprinderile cu capital de stat înregistrează și o pondere importantă în totalul datoriilor raportate de companii: 9,9% în 2022 (7,1% raportate de societățile pe acțiuni și 2,8% raportate de întreprinderile de stat), fapt care, în contextul unei profitabilități și eficiențe scăzute, poate prezenta riscuri. Este de remarcat că, conform Standardelor Naționale de Contabilitate, activele transmise în gestiunea întreprinderilor cu capital de stat sunt reflectate, în bilanțul contabil al acestora, la capitolul datorii pe termen lung. Curențele de eficiență sunt relevate și de discrepanțele majore dintre ratele de rentabilitate calculate pentru întreprinderile cu capital de stat în comparație cu restul întreprinderilor din economie. Astfel, în 2022, rata medie de rentabilitate a activelor în cazul întreprinderilor de stat a fost de numai 0,1%, iar în cazul societăților pe acțiuni a fost de -1%, comparativ cu 7,1% pentru restul întreprinderilor; rata medie de rentabilitate a vânzărilor în cazul întreprinderilor de stat a fost de doar 14,8%, iar

În cazul societăților pe acțiuni a fost de -4,9%, comparativ cu 20,8% pentru restul întreprinderilor. Indicatorii de lichiditate, de asemenea, sunt mai slabi în cazul întreprinderilor cu capital de stat față de restul întreprinderilor: indicele de lichiditate curentă (active circulante / datorii curente) în 2022 a fost de 1,7 în cazul întreprinderilor de stat și de 1,2 în cazul societăților pe acțiuni, comparativ cu 3,0 pentru restul întreprinderilor private. Prin urmare, întreprinderile cu capital de stat, pe lângă faptul că sunt mult mai ineficiente comparativ cu restul întreprinderilor, se confruntă și cu problema critică de mijloace financiare pentru dezvoltare. Totuși, aceasta nu sugerează probleme de solvabilitate: rata solvabilității generale (total active raportate la total datorii) în 2022 a fost mai bună în cazul întreprinderilor de stat comparativ cu restul întreprinderilor (2,9 față de 1,7) și similară în cazul societăților pe acțiuni și restul companiilor private.

Figura nr. 2

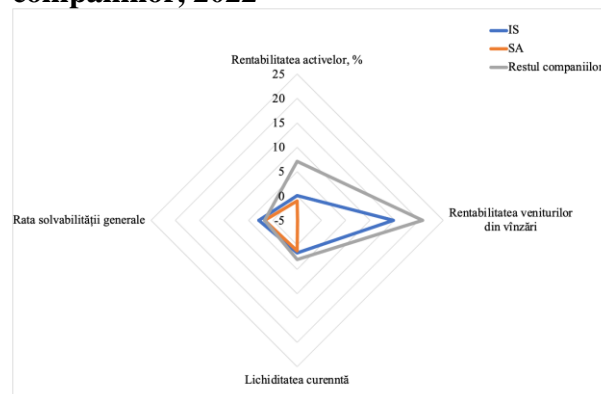
Indicatori financiari raportați de întreprinderile cu capital de stat, pondere din total 2022

Sursa: Agenția Proprietății Publice și Biroul Național de Statistică

Figura nr. 3

Performanța financiară a întreprinderilor cu capital de stat în comparație cu restul companiilor, 2022

Sursa: Agenția Proprietății Publice și Biroul Național de Statistică

27. Lipsa de intervenție va perpetua și expune bugetul la riscuri, cu potențial de amplificare a riscului asociat (conform datelor din Nota analitică). La situația din 31 decembrie 2022, întreprinderile cu capital de stat au contractat credite de la bănci pentru o perioadă egală sau mai mare de un an, în valoare de 571,6 mil. lei. Din această sumă, 492,8 mil. lei reprezentau creditele contractate de societățile pe acțiuni cu capital de stat. Întreprinderile cu capital de stat înregistrează și un sold al datoriilor față de MF pentru împrumuturile recreditate din surse interne și externe în valoare de 5 411,7 mil. lei. În contextul unei performanțe austere a întreprinderilor cu capital de stat, datoriile acumulate de acestea față de bugetul public național s-ar putea să nu mai poată fi rambursate, statul fiind nevoit să-și mărească aportul la capitalul întreprinderii neperformante creditate. La 31 decembrie 2022, întreprinderile cu capital de stat înregistrau datorii și la bugetul de stat în valoare de 86,9 mil. lei, dintre care 20,8 mil. lei erau datorii aferente plății penalităților, iar 1,5 mil. lei reprezentau datoriile privind plata amenzilor de întârziere.

Pentru exercițiul financiar al anului 2022, doar cinci întreprinderi de stat au contribuit cu peste 90% la totalul sumelor transferate din profitul realizat către bugetul de stat. În același timp, un număr de doar patru societăți pe acțiuni cu capital majoritar de stat au fost responsabile pentru achitarea a 99.55% din totalul dividendelor virate către bugetul statului pentru aceeași perioadă fiscală

Capitolul III.

OBIECTIVE GENERALE

28. Având în vedere că Programul descrie acțiunile necesare pentru atingerea obiectivelor și direcțiilor prioritare stipulate în Strategie, acesta asigură continuitatea implementării obiectivelor generale, precum:

Obiectivul general 1: Raționalizarea administrării proprietății de stat în vederea dezvoltării infrastructurii strategice și asigurării funcțiilor social-economice critice;

Obiectivul general 2: Consolidarea capacităților de management a proprietății publice în baza principiilor de transparență, eficiență și integritate;

Obiectivul general 3: Îmbunătățirea guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital de stat.

29. Programul pe termen mediu pentru implementarea Strategiei va contribui la realizarea obiectivelor generale ale Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022, și Planului național de dezvoltare pentru anii 2023-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.89/2023, în special cu Obiectivul General 7: „Asigurarea unei guvernări eficiente, incluzive și transparente” și Obiectivul specific 7.1: „Edificarea unei administrații publice integre, responsabile, eficiente, transparente și deschise participării cetățenilor în procesele de luare a deciziilor”.

Direcțiile și intervențiile prioritare conform pct. 5.9. „Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei”, prevăzute în Strategia Națională de Dezvoltare, includ:

- revizuirea politicii statului cu privire la întreprinderile de stat în vederea stabilirii condițiilor pentru participarea statului în întreprinderi, precum și în vederea sporirii impactului social și de mediu, a eficienței și transparenței economice, financiare și fiscale a întreprinderilor de stat (O1.1, O1.2, O7.1, O8.3).

- separarea univocă a funcțiilor de elaborare a politicilor de funcțiile de administrare a proprietăților publice și de supraveghere a întreprinderilor de stat în cadrul autorităților publice (O1.1, O1.2, O7.1, O8.3).

- fortificarea guvernantei corporative la întreprinderile de stat și cele cu capital de stat prin profesionalizarea consiliilor de administrare, sporirea transparenței întreprinderilor și eficientizarea activității acestora (O1.1–O1.3, O7.1, O8.3).

- promovarea îmbunătățirii guvernantei corporative în cadrul companiilor cu capital privat (O1.1–O1.3).

- îmbunătățirea cadrului legal și asigurarea procedurilor de control pentru transparentizarea procesului de achiziții la întreprinderile de stat (O1.1–O1.3, O7.1, O8.3).

- separarea clară a obiectivelor comerciale și necomerciale în activitatea întreprinderilor de stat (O7.1, O8.3).

- evaluarea și evidența corectă a proprietății de stat, includerea acesteia în circuitul economic (O1.1–O1.3, O7.1, O8.3).

30. De asemenea, Programul este în corelare cu prevederile Programul național de dezvoltare industrială pentru anii 2024-2028, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.280/2024, în special obiectivului specific 1.2. Dezvoltarea platformelor investiționale și a infrastructurii de afaceri.

31. Programul se aliniază la prevederile Strategiei de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.71/2023, în special:

- domeniul de intervenție: achiziții publice.

Obiectivul specific: dezvoltarea unui sistem performant de achiziții publice care să furnizeze „valoare pentru bani” în utilizarea fondurilor publice. Direcția prioritară pe termen mediu fiind armonizarea legislației aferente achizițiilor publice, inclusiv a Regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderile de stat.

- domeniul de intervenție: transparența bugetară.

Obiectivul specific - îmbunătățirea transparenței procedurilor de pregătire, executare și raportare a bugetului. Direcția prioritară pe termen lung fiind: supravegherea activității întreprinderilor de stat și a societăților comerciale în vederea prognozării volumului dividendelor aferente cotei de participare a statului în societățile comerciale și al defalcărilor din profitul net al întreprinderilor de stat ce urmează a fi încasate la bugetul de stat, precum și al mijloacelor obținute din vânzarea patrimoniului public în urma procesului de privatizare și al mijloacelor obținute în urma vânzării pachetelor de acțiuni și/sau părților sociale.

32. Programul se aliniază și prevederilor Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024-2028 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024-2028, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 442/2023, în special Obiectivului specific 3.1. Consolidarea standardelor de transparență și integritate în entitățile cu capital integral sau majoritar de stat, până în anul 2028, având ca țintă sporirea gradului de transparență în cazul a 70% din entitățile cu capital integral sau majoritar de stat până în anul 2028.

33. La fel, Programul se aliniază la prioritățile Programului de implementare pentru anii 2023-2026 a Strategiei de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului 352/2023, și anume spre un sistem instituțional flexibil și eficient al administrației publice centrale prin consolidarea rezultatelor obținute, cu definirea clară a mandatelor instituțiilor publice centrale, eliminarea suprapunerilor, delimitarea

clară a rolurilor între instituțiile responsabile de fundamentarea politicilor publice și instituțiile de implementare (obiectivul general 2.).

Conform acestuia, se așteaptă ca, până la sfârșitul anului 2025, sistemul administrației centrale va fi raționalizat și eficientizat printr-un complex de măsuri legislative și prin management. În acest sens, Programul este orientat spre realizarea acțiunilor aferente obiectivului de fortificare a capacităților APP de administrare a proprietății publice prin adoptarea practicilor manageriale corporative (obiectivul specific 2.2. din Strategia cu privire la administrarea proprietății de stat în domeniul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat pentru anii 2023-2030).

34. În ceea ce privește concordanța cu Cadrul bugetar pe termen mediu, este de menționat că obiectivele și acțiunile propuse pentru realizare în cadrul Programului se corelează cu resursele financiare planificate pentru anul 2024, în limitele de cheltuieli pentru desfășurarea activităților curente de către instituțiile implicate. Pentru acțiunile care vor necesita acoperire financiară suplimentară celor prevăzute în Cadrul bugetar pe termen mediu 2025-2027, vor fi identificate și propuse surse alternative de finanțare.

Capitolul IV.

OBIECTIVE SPECIFICE

35. Operaționalizarea obiectivelor generale ale prezentului Program va fi realizată prin intermediul obiectivelor specifice, care vor ghida acțiunile și măsurile concrete necesare pentru a asigura o administrare responsabilă și transparentă a proprietății statului.

36. Obiectivul general: 1. Raționalizarea administrării proprietății de stat vizează realizarea următoarelor obiective specifice:

1.1. Consolidarea angajamentului și capacităților statului de administrare a proprietății de stat în vederea asigurării securității socioeconomice a țării.

1.2. Asigurarea neutralității concurențiale și valorificarea proprietății statului.

Scopurile care se vor atinge în cadrul obiectivului specific 1.1 țin de: reducerea prezenței statului în economie la întreprinderi cu capital de stat care au trecut filtrul raționamentelor de proprietate a statului; elaborarea și implementarea unui cadru legal care să definească clar cerințele și procedurile pentru diligența necesară atât pentru întreprinderile care urmează a fi privatizate, cât și pentru participanții la procesele de deetatare a proprietății publice, precum și evaluarea ofertanților prin prisma aspectului etic, care să vizeze criteriile ce țin de corupție, evaziune fiscală, spălare de bani, delapidări sau încălcarea legislației de mediu, muncă etc.

Obiectivul specific 1.2. țintește consolidarea capacităților prin instruirea funcționarilor publici/angajaților autorităților publice întru aplicarea corectă a prevederilor legii cu privire la ajutorul de stat; consolidarea modelului centralizat de administrare și deetatare a proprietății publice prin finalizarea transmiterii

întreprinderilor cu capital de stat din administrarea altor autorități ale administrației publice centrale în administrarea APP; îmbunătățirea cadrului de reglementare a procesului de transmitere a bunurilor proprietate publică; stimularea creării platformelor investiționale pe teritoriile nevalorificate ale întreprinderilor cu capital de stat.

37. Obiectivul general: 2. Consolidarea capacităților de management a proprietății publice în baza principiilor de transparență, eficiență și integritate urmărește realizarea obiectivelor specifice:

2.1. Consolidarea capacităților MDED în vederea elaborării, evaluării și raportării politicilor sectoriale.

2.2. Fortificarea capacităților APP de administrare a proprietății publice prin adoptarea practicilor manageriale corporative.

2.3. Eficientizarea administrării corporative a întreprinderilor cu capital de stat.

2.4. Asigurarea unui proces transparent, competitiv și integru de privatizare.

Rezultatele principale care se vor a fi atinse prin implementarea obiectivului specific 2.1. țin de: menținerea separării clare a funcțiilor de elaborare și promovare a politicilor în domeniul administrării și deetatizării proprietății publice față de funcțiile de implementare a acestor politici, care va contribui la creșterea eficienței și transparenței procesului decizional și de implementare conform Acordului interinstituțional semnat între MDED și APP; instruirea personalului implicat în procesul de planificare, elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a documentelor de politici aferente administrării proprietății publice (va asigura că personalul este bine pregătit și capabil să îndeplinească sarcinile în mod eficient și conform standardelor înalte).

Obiectivul specific 2.2. se vrea realizat prin: reorganizarea și digitalizarea tuturor proceselor din cadrul instituției responsabile de implementarea politicii statului în domeniul administrării și deetatizării proprietății publice întru creșterea transparenței și îmbunătățirea guvernantei; restructurarea APP în vederea consolidării capacităților de administrare corporativă, inclusiv monitorizarea situațiilor financiare, verificarea adecvată a indicatorilor de performanță, raportărilor financiare și a auditului întreprinderilor cu capital de stat, evaluarea performanțelor organelor de conducere, ș.a. Aceste măsuri urmăresc optimizarea administrării proprietății publice și asigurarea unei guvernante eficiente și transparente.

Eficientizarea administrării corporative a întreprinderilor cu capital de stat, (obiectiv specific nr 2.3.) urmărește atingerea următoarelor rezultate: eliminarea imixtiunii în activitatea operațională a întreprinderilor cu capital de stat care constă în reducerea poverii de micromanagement atribuită fondatorului (APP) prin limitarea intervenției directe în activitățile operaționale ale întreprinderilor cu capital de stat; finalizarea procesului de delimitare a proprietății publice; reorganizarea întreprinderilor de stat în altă formă de organizare juridică (societate pe acțiuni, societate cu răspundere limitată); monitorizarea și transparentizarea

desfășurării proceselor de insolabilitate/lichidare la întreprinderile cu capital de stat etc.

Realizarea obiectivului specific 2.4 prin intermediul unui mecanism transparent și integru de privatizare care ar permite verificarea reputației cumpărătorului înainte de formalizarea tranzacției, identificarea unor cumpărători și/sau parteneri investiționali de încredere, cu bună reputație și credibilitate în implementarea proiectelor investiționale. Astfel, prin instituirea unei proceduri de evaluare pentru investitori vor fi evitate situațiile în care activele statului sunt preluate la prețuri derizorii de investitori dubioși, cu origini obscure, și fără interesul de a realiza angajamentele investiționale asumate.

38. Obiectivul general: 3. Îmbunătățirea guvernancei corporative în cadrul întreprinderilor cu capital de stat se va realiza prin intermediul a 3 obiective specifice.

3.1. Consolidarea capacităților manageriale în cadrul întreprinderilor cu capital de stat.

3.2. Asigurarea transparenței și eficientizarea guvernancei întreprinderilor cu capital de stat.

3.3. Îmbunătățirea mecanismelor de evaluare și raportare.

Obiectivul specific 3.1. urmărește atingerea rezultatelor precum: nominalizarea membrilor organelor de conducere ale întreprinderilor cu capital de stat prin concurs, în exclusivitate în baza criteriilor de profesionalism și integritate; includerea în componența consiliilor întreprinderilor cu capital de stat (prioritar nepasibile privatizării) a membrilor independenți, care vor constitui cel puțin 1 membru; stabilirea indicatorilor de performanță pentru organele de conducere ale întreprinderilor cu capital de stat și corelarea salarizării acestora cu nivelul de performanță realizat; elaborarea, aprobarea și implementarea Codului de conduită în cadrul întreprinderii cu capital de stat; depolitizarea interimatelor funcției de director interimar a întreprinderilor cu capital de stat etc.

Obiectivul specific 3.2. urmărește transparentizarea și eficientizarea guvernancei întreprinderilor cu capital de stat prin: elaborarea și implementarea documentelor de orientare pe termen mediu pentru clarificarea așteptărilor statului pentru fiecare întreprindere cu capital de stat inclusă în categoria nepasibilă privatizării; implementarea codurilor de guvernanță corporativă și monitorizarea implementării acestora; transparentizarea modului de implementare a contractelor de parteneriat public-privat, concesiune sau privatizare etc.

Realizarea obiectivului specific 3.3. urmărește: îmbunătățirea mecanismelor de evaluare și raportare prin automatizarea procesului de raportare a întreprinderilor cu capital de stat prin intermediul interfeței sistemului informațional integrat al instituției responsabile de implementarea politicii statului în domeniul administrării și deetatizării proprietății publice; completarea conținutului Raportului privind administrarea și deetatizarea patrimoniului public inclusiv cu informații referitoare la analiza performanței organelor de conducere a întreprinderilor cu capital de stat, analiza rezultatelor misiunilor de audit la

companiile de stat și a nivelului de implementare a recomandărilor acestora, nivelul de implementare a codului de governanță ș.a..

39. Obiectivele specifice, indicatorii de rezultat și țintele propuse pentru aceștia sunt descrise în tabelul nr.3

Tabelul nr.3

Obiectivele specifice, indicatorii de rezultat și țintele propuse pentru aceștia

Obiectivul general	Obiectivul specific	Indicator de rezultat al politicii publice	Valoarea de referință în 2023	Ținta intermediară în 2025	Ținta care urmează a fi atinsă în 2027
1. Raționalizarea administrării proprietății de stat în vederea dezvoltării infrastructurii strategice și asigurării funcțiilor social-economice critice	1.1. Consolidarea angajamentului și capacităților statului de administrare a proprietății de stat în vederea asigurării securității socioeconomice a țării	Procentul întreprinderilor cu capital de stat expuse privatizării	- (10 întreprinderi sunt recomandate a fi privatizate în mod prioritar și 10 după reorganizare (ca rezultat al implementării procesului de triere al întreprinderilor)	50 %	100%
		Procentul întreprinderilor cu capital de stat reorganizate în altă formă de organizare juridică	- (52 întreprinderi cu capital de stat recomandate spre reorganizare în altă formă de organizare juridică ca rezultat al trierii)	30%	90%
		Procentul de finalizare a procesului de lichidare a întreprinderilor recomandate spre lichidare (cu excepția celor care deja sunt în proces de insolvență/lichidare)	- (pentru 30 întreprinderi cu capital de stat urmează a fi inițiat procesul de lichidare din totalul de 98 întreprinderi cu capital de stat recomandate spre lichidare ca rezultat al trierii)	30%	90%
	1.2. Asigurarea neutralității concurențiale și valorificarea proprietății statului în scopul dezvoltării platformelor investiționale și stimulării industrializării.	Pondere de finalizare a procesului de delimitare a proprietății publice de stat cu înregistrarea acestora în Registrul Bunurilor Imobile, %	-	35%	100%
		Gradul de valorificare (arendă, locațiune, concesiune, parteneriat-public privat, platforme investiționale, privatizare) a bunurilor imobile proprietate publică administrate de APP, %	-	37.5%	70%
	2. Consolidarea capacităților de management a proprietății publice în baza principiilor de	2.1 Consolidarea capacităților MDED, APP, MF în vederea	Pondere funcționarilor instruiți în cadrul programelor de instruire și schimb de experiență	-	15%

transparentă, eficiență și integritate	elaborării, evaluării și raportării politicilor sectoriale				
	2.2 Fortificarea capacităților APP de administrare a proprietății publice prin adoptarea practicilor manageriale corporative.	Agenția reorganizată și operaționalizată în conformitate cu noile standarde de administrare corporativă, evidențiind creșterea transparenței și eficienței operaționale, consolidarea capacităților de monitorizare a practicilor optime în administrația entităților de stat și îmbunătățirea capacităților de monitorizare financiară a întreprinderilor cu capital de stat	-	APP reorganizată	-
		Sistem informațional integrat ce va digitaliza toate procesele de implementare și monitorizare în domeniul administrării proprietății publice	-	1 sistem informațional elaborat și implementat prin care procesele desfășurate de entitatea responsabilă de implementare a politicii statului în domeniul destatizării și administrării patrimoniului public sunt digitalizate	
	2.3. Eficientizarea administrării corporative a întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital de stat	Numărul de acorduri/autorizații emise de fondator pentru deciziile operaționale ale întreprinderilor cu capital de stat.”	5 În sensul prevederilor legislației în vigoare (art.7 din Legea nr.246/2017, art.17;18 și 28 din Legea nr.121/2007) printre atribuțiile fondatorului se include exprimarea acordului în legătură cu vânzarea, casarea, transmiterea în locațiune/arendă sau comodat a activelor neutilizate în activitatea întreprinderii, precum și la gajarea sau achiziționarea de bunuri.	0	0

		Ponderea întreprinderi de stat reorganizate în altă formă de organizare juridică (societate pe acțiuni, societate cu răspundere limitată), %	- (40 întreprinderi au statut de întreprindere de stat din totalul 68 întreprinderi clasificate în categoria celor nepasibile privatizării ca rezultat al trierii)	20%	90%
		Rata proceselor de insolabilitate/lichidare a întreprinderilor cu capital de stat în care reprezentanții debitorului participă activ la întregul proces de insolabilitate/lichidare (inclusiv și inventariere)	- (68 întreprinderi cu capital de stat sunt deja în proces de insolabilitate/lichidare)	60%	90%
	2.4. Asigurarea unui proces transparent, competitiv și integru de privatizare.	Cadrul legal privind deetatzarea proprietății publice ajustat prin introducerea condițiilor și criteriilor de diligență și conformitate, precum și evaluarea competenței profesionale, onorabilității, stabilității financiare și aspectelor etice ale participanților la privatizare	-		Toate licitațiile /concursurile sunt transparente și competitive. Toți participanții implicați în procesele de deetatzare a proprietății publice sunt evaluați conform condițiilor și criteriilor specificate în cadrul legal modificat/ajustat
3. Îmbunătățirea guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital de stat	3.1. Consolidarea capacităților manageriale în cadrul întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital de stat.	Ponderea membrii consiliului și membrii organului de control ale întreprinderilor cu capital de stat numiți în exclusivitate pe criterii de profesionalism și integritate, %	-	70%	100%
		Ponderea întreprinderilor cu capital de stat care au adoptat și publicat Codul de conduită a angajaților, inclusiv pentru membrii organelor de conducere, %	-	50%	100%

		Ponderea membrilor consiliului de administrație/consiliului întreprinderilor cu capital de stat nominalizați care au finalizat cu succes modulul de instruire,%	-	80%	100% din membri nominalizați în consilii au finalizat cu succes modulul de instruire
		Ponderea întreprinderilor cu capital de stat în care cel puțin unul dintre membrii consiliului și unul dintre membrii organului de control este membru independent (prioritar întreprinderilor nepasibile privatizării), %	- (68 întreprinderi clasificate în categoria celor nepasibile privatizării ca rezultat al trierii)	20%	50%
		Ponderea administratorilor/direcților generali/direcților din cadrul întreprinderilor cu capital de stat numiți în bază de concurs public, %	- (La un total de 58 de întreprinderi, funcția de administrator sau director este ocupată temporar, pe baza unui mandat de interimat)	50%	95%
	3.2. Asigurarea transparenței și eficientizarea guvernantei întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital de stat	Ponderea întreprinderilor cu capital de stat care implementează documentele de orientare pe termen mediu (include indicatori de performanță), %	- (întreprindere cu capital de stat inclusă în categoria nepasibilă privatizării prioritar)	20%	90%
		Proporția întreprinderilor de stat care și-au îndeplinit indicatorii de performanță stabiliți de către APP, %	-	35%	70%
		Ponderea întreprinderilor cu capital de stat care implementează codul de guvernanță corporativă, %	(întreprindere cu capital de stat inclusă în categoria nepasibilă privatizării prioritar)	60%	95%
	3.3. Îmbunătățirea mecanismelor de evaluare și raportare	Ponderea întreprinderilor de stat care publică rapoarte anuale pe <i>siul web oficial</i> și care dețin evaluări din partea APP-ului	-	70%	90%

Capitolul V

IMPACT

40. Impactul așteptat al implementării Programului, ca prima fază a procesului de implementare a Strategiei, se concentrează în special pe realizarea obiectivelor principale, și generarea soluțiilor în beneficiul țării și a publicului larg.

41. Impactul vizează raționalizarea administrării proprietății de stat, consolidarea capacităților de management a acestei proprietăți, precum și îmbunătățirea guvernantei corporative a întreprinderilor cu capital de stat, inclusiv prin desemnarea persoanelor profesioniste și integre în procesul de administrare a întreprinderilor cu capital de stat.

42. Raționalizarea administrării proprietății de stat:

Programul propus urmărește optimizarea administrării proprietății de stat, facilitând crearea unui cadru uniform și echitabil pentru toți actorii implicați și eliminând tratamentul discreționar al entităților de stat. Interesul public va fi fundamentul pentru toate deciziile legate de politica de proprietate a statului, iar deciziile de privatizare sau menținere a entităților de stat vor fi aliniate cu strategia de dezvoltare și obiectivele pe termen mediu-lung.

43. Consolidarea capacităților de management a proprietății publice:

Implementarea programului va avea un impact pozitiv asupra eficienței administrative a organului responsabil cu administrarea și deetizarea proprietății publice. Prin consolidarea capacităților de management și adoptarea principiilor de transparență și eficiență, se anticipează o îmbunătățire semnificativă a eficienței administrative, simplificarea proceselor, inclusiv digitalizarea proceselor și îmbunătățirea serviciilor oferite.

44. Îmbunătățirea guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital de stat:

Programul va contribui la îmbunătățirea performanței financiare și operaționale a întreprinderilor cu capital de stat prin consolidarea guvernantei corporative. Introducerea unor practici de management modern și transparent va maximiza valoarea adăugată pentru acționari/fondator și societate în ansamblu, consolidând poziția acestor întreprinderi pe piață.

Tabelul nr. 4

Indicatori de evaluare a impactului Programului

Obiectivul general	Indicatorul	Sursa de informație	Valoarea de referință anul 2023	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2027
Obiectivul general 1. Raționalizarea administrării proprietății de stat în vederea dezvoltării infrastructurii strategice și asigurării funcțiilor social-economice critice	Reducerea numărului entităților cu capital de stat prin privatizare, restructurare/reorganizare și lichidare a întreprinderilor (ca urmare a triajului) cu 20%.	APP	233	185
	Creșterea competitivității entităților cu capital de stat	APP	-	Majorarea cu 20% a eficienței activității entităților cu capital de stat
	Optimizarea locurilor de muncă în cadrul entităților cu capital de stat	APP	-	Crearea locurilor de muncă ca rezultat al reorganizării/restructurării

				unor entități cu capital de stat (15 %)
Obiectivul general 2. Consolidarea capacităților de management a proprietății publice în baza principiilor de transparență, eficiență și integritate	Digitalizarea proceselor de monitorizare a indicatorul de performanță a întreprinderilor cu capital de stat și producerea automatizată a rapoartelor analitice	APP	-	100% din întreprinderi vor putea fi monitorizate prin prisma indicatorilor financiari și de performanță prin intermediul sistemului informațional implementat
	Nivelul participării entităților cu capital de stat la proiecte investiționale din surse externe	APP	2 entități cu capital de stat	15 entități cu capital de stat
Obiectivul general 3. Îmbunătățirea guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital de stat	Creșterea rentabilității activelor întreprinderilor cu capital de stat.	APP	Întreprinderi de stat - (0,1%) Societăți comerciale – (-1%)	Creșterea rentabilității activelor la 2% a întreprinderilor cu capital de stat
	Creșterea performanței întreprinderilor cu capital de stat prin majorarea volumului defalcărilor/dividendelor în bugetul de stat	APP	-	90 % din entitățile cu capital de stat vor achita dividende în bugetul de stat
	Creșterea numărului de entități cu capital de stat, care au aprobat Codul de Guvernanță corporativă.	APP	25 entități cu capital de stat, care au aprobat Codul de Guvernanță corporativă	100% entități cu capital de stat, care au aprobat Codul de Guvernanță corporativă.
	Creșterea numărului de entități nepasibile privatizării, care au aprobat documente de orientare pe termen mediu privind așteptările statului pentru fiecare întreprindere cu capital de stat inclusă în categoria nepasibilă privatizări (mandate).	APP	-	100% entități nepasibile privatizării, care au aprobat documentele de orientare pe termen mediu privind așteptările statului pentru fiecare întreprindere cu capital de stat inclusă în categoria nepasibilă privatizări (mandate).

45. Pe lângă aceste efecte principale, implementarea Programului poate genera și alte impacturi semnificative:

Creșterea competitivității: O administrare mai bună a întreprinderilor cu capital de stat va spori competitivitatea acestora pe piață. Practicile de guvernanță corporativă și management eficient vor permite acestor întreprinderi să devină mai flexibile și mai adaptabile la schimbările pieței.

Redresarea financiară: Optimizarea administrării și creșterea performanței întreprinderilor cu capital de stat vor contribui la redresarea financiară a acestora

și la reducerea dependenței de finanțarea publică, având un impact pozitiv asupra finanțelor statului în ansamblu.

Crearea sau pierderea locurilor de muncă: Optimizarea și eficientizarea întreprinderilor cu capital de stat pot duce la crearea de noi locuri de muncă, dar și la reduceri de personal în cazul reorganizării/restructurării unor întreprinderi neperformante.

Atracția investițiilor: O guvernanta corporativă solidă și o administrare eficientă vor crește încrederea investitorilor în întreprinderile cu capital de stat, atrăgând astfel mai multe investiții și parteneri de afaceri. Acest lucru poate conduce la creșterea capitalului investit și la dezvoltarea economică.

Capitolul VI. COSTURI

46. Estimarea generală a costurilor pentru implementarea și realizarea prezentului Program a fost efectuată în baza priorităților și activităților identificate. Costurile financiare aferente fiecărui obiectiv specific sunt prevăzute în Planul de acțiuni al Programului. În plus, față de costurile directe de implementare, vor exista costuri indirecte acoperite nemijlocit de către întreprinderile cu capital de stat și alte autorități ale administrației publice centrale implicate, după caz, în procesul de implementare a acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni a Programului.

47. Valoarea estimativă a resurselor financiare necesare pentru implementarea Programului constituie circa 53 383,56 mii lei. Costurile aferente Programului sunt planificate din contul mijloacelor alocate în bugetul de stat pentru autoritățile publice implicate în volum de 9 452,56 mii lei și din asistența partenerilor de dezvoltare care asigură suport în domeniile de intervenției specifice Programului în mărime de 41 281,00 mii lei, și 2 650,00 mii lei sunt costuri neacoperite (urmează a fi identificate din asistență externă).

48. Costurile acoperite din asistență externă asociate acțiunilor de elaborare și implementare a unui sistem informațional integrat pentru digitalizarea tuturor activităților din cadrul APP, elaborarea unui modul de instruire pentru membrii consiliilor întreprinderilor de stat, precum și cheltuielile asociate elaborării unei pagini web noi a instituției responsabile de administrarea și deetatizarea proprietății publice, vor fi acoperite de Fundația Soros Moldova, care a alocat în acest sens 5 314,9 mii lei, în cadrul proiectului „Creșterea eficienței sectorului Întreprinderilor cu Capital de Stat”.

Costurile din asistență externă asociate acțiunilor privind elaborarea Standardelor Naționale de Evaluare și realizarea procesului de delimitare a proprietății publice de stat în valoare de 36 000,00 mii lei sunt acoperite din mijloacele financiare din cadrul Proiectului Înregistrare și Evaluare Funciară, implementat la nivel național în baza Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, semnat la 17 septembrie 2018 și ratificat de Parlamentului Republicii Moldova la 8 noiembrie 2018 (Legea nr. 240/2018). E de menționat, că pentru acțiunea aferentă realizării procesului de delimitare a proprietății publice de stat, că costul estimat de 36 000,00 mii lei

include costul total al procesului de delimitare a proprietății publice, atât pentru proprietatea statului, cât și proprietatea unităților administrativ teritoriale.

Costurile estimate în valoare de 2 650,00 mii lei asociate acțiunilor planificate privind elaborarea Conceptului sistemului informațional privind licitațiile electronice pentru valorificarea patrimoniului public și nemijlocit crearea acestuia, sunt costuri neacoperite, care urmează a fi identificate din asistență externă. Acțiunile respective sunt necesare realizării obiectivului privind asigurarea unui proces transparent, competitiv și integru în ceea ce privește privatizarea.

49. Costurile din bugetul de stat vor fi acoperite în limitele de cheltuieli aprobate în Cadrul bugetar pe termen mediu și/sau alocațiile aprobate în legile bugetare anuale autorităților/instituțiilor implicate în implementarea Programului. Cheltuielile respective se vor efectua prin intermediul următoarelor subprograme bugetare:

- 5009 pentru finanțarea cheltuielilor asociate APP cu 8 405,89 mii lei, dintre care pentru finanțarea cheltuielilor asociate APP întru desemnarea administratorilor/lichidatorilor în cadrul întreprinderilor în proces de insolabilitate/lichidare – 1347,00 mii lei;
- 5001 - pentru finanțarea cheltuielilor asociate MDED pentru elaborarea politicilor în domeniul administrării și deetatării proprietății publice;
- 0501 pentru finanțarea cheltuielilor asociate MF.

Tabelul nr. 5

Costurile estimative pentru implementarea Programului

Mii lei

Obiectiv specific	Codul Subprogramului bugetar	Costuri totale	Costuri pe ani			
			2024	2025	2026	2027
Obiectiv specific 1.1: Consolidarea angajamentului și capacităților statului de administrare a proprietății de stat	-	2624,82	1 101,22	556,78	458,41	508,41
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	5001	65,48	65,48	-	-	-
	5009	1959,33	435,74	556,78	458,41	508,41
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>	-	600,00	600,00	-	-	-
<i>Costuri neacoperite</i>	-	-	-	-	-	-
Obiectiv specific 1.2: Asigurarea neutralității competitive și valorificarea proprietății statului	-	969,71	100,00	326,71	295,5	247,50
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	5001	79,21	-	55,21	24,00	-
	5009	890,50	100,00	271,50	271,50	247,50
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Costuri neacoperite</i>	-	-	-	-	-	-

Obiectiv specific 2.1: Consolidarea capacităților MDED în vederea elaborării, evaluării și raportării politicilor sectoriale	-	221,20	-	110,60	110,60	-
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	5001	74,60	-	37,30	37,30	-
	5009	72,00	-	36,00	36,00	-
	0501	74,60	-	37,30	37,30	-
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Costuri neacoperite</i>	-	-	-	-	-	-
Obiectiv specific 2.2: Fortificarea capacităților APP de administrare a proprietății publice prin adoptarea practicilor manageriale corporative	-	4 581,98	4 547,33	17,33	17,33	-
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	5009	81,98	47,33	17,33	17,33	-
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>	-	4 500,00	4 500,00	-	-	-
<i>Costuri neacoperite</i>	-	-	-	-	-	-
Obiectiv specific 2.3: Eficientizarea administrării corporative a întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital de stat	-	38 042,47	14454,24	17984,73	5387,88	215,63
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	5001	255,20	99,14	156,06	-	-
	5009	1 787,27	323,88	859,88	387,88	215,63
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>	-	36 000,00	14 000,00	17 000,00	5 000,00	-
<i>Costuri neacoperite</i>	-	-	-	-	-	-
Obiectiv specific 2.4: Asigurarea unui proces transparent, competitiv și integru în ceea ce privește privatizarea	-	2 811,57	-	280,36	2531,21	-
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	5001	161,57	-	130,36	31,21	-
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Costuri neacoperite</i>	-	2650,00	-	150,00	2500,00	-
Obiectiv specific 3.1: Consolidarea capacităților manageriale în cadrul întreprinderilor cu capital de stat	-	1571,98	500,12	500,12	285,87	285,87
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	5009	1 390,98	409,62	409,62	285,87	285,87
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>	-	181,00	90,50	90,50	-	-
<i>Costuri neacoperite</i>	-	-	-	-	-	-
Obiectiv specific 3.2: Asigurarea transparenței și eficientizarea guvernancei întreprinderilor cu capital de stat	-	1878,33	479,42	539,08	479,42	380,42

<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	5009	1552,33	407,42	429,08	407,42	308,42
	0501	326,00	72,00	110,00	72,00	72,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Costuri neacoperite</i>	-	-	-	-	-	-
Obiectiv specific 3.3: Îmbunătățirea mecanismelor de evaluare și raportare	-	681,50	72,00	465,50	72,00	72,00
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	5001	10,00	-	10,00	-	-
	5009	671,50	72,00	455,50	72,00	72,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Costuri neacoperite</i>	-	-	-	-	-	-
TOTAL cost Program	-	53383,56	21254,33	20781,2	9638,21	1709.82
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	5009	8405.89	1795.99	3035.69	1936.40	1637.82
	5001	646.07	195,84	357,22	92.51	-
	0501	400,60	72,00	147,30	109,30	72,00
	<i>total bugetul de stat</i>	9452,56	2032.61	3571,91	2138,21	1709.82
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>	-	41281.00	19190.50	17090.50	5000.00	-
<i>Costuri neacoperite</i>	-	2 650,00	-	150,00	2 500,00	-

Capitolul VII.

RISCURI DE IMPLEMENTARE

Tabelul nr. 6

Risc de implementare a programului

Riscul anticipat	Probabilitate (înaltă, medie, mică)	Impact (mare, mediu, mic)	Măsuri de atenuare
<p>I. Riscuri externe:</p> <p>Situația regională și globală incertă. Continuarea și intensificarea războiului din Ucraina poate periclita procesul de deetatizare.</p> <p>Presiunea inflaționistă crescândă determinată, în mod particular, de creșterea prețurilor la resursele energetice, poate afecta dramatic performanța întreprinderilor cu capital de stat crescând expunerea bugetară.</p>	Medie	Mediu	<ul style="list-style-type: none"> - Monitorizarea continuă a situației; - Cooperarea activă cu partenerii de dezvoltare pentru susținerea în atenuarea șocurilor externe; - Diversificarea interconectărilor la sursele de energie; - Diversificarea genurilor de activitate a întreprinderilor cu capital de stat.

<p>2. Risc politic: Lipsa de sprijin politic pentru procesul de reformă a sectorului întreprinderilor cu capital de stat și deetatării proprietății publice.</p>	Medie	Înalt	<ul style="list-style-type: none"> - Promovarea importanței reformei sectorului întreprinderilor cu capital de stat și a administrării și deetatării proprietății publice pentru Republica Moldova și încurajarea conștientizării despre reformă; - Implicarea plenară a societății civile în acest proces; - Angajarea opoziției în dialogul și promovarea reformei privind administrarea și deetățarea proprietății publice; - Mobilizarea sprijinului din partea partenerilor de dezvoltare pentru catalizarea procesului de reformă a sectorului întreprinderilor cu capital de stat.
<p>3. Risc financiar: Nealocarea mijloacelor pentru asigurarea delimitărilor selective necesare pentru restructurarea întreprinderilor cu capital de stat, lipsa mijloacelor financiare pentru atragerea profesioniștilor în componența organelor de conducere și control a întreprinderilor cu capital de stat, salarizarea insuficientă a angajaților din cadrul entității responsabile de implementarea politicii statului în domeniul administrării și deetatării proprietății publice, lipsa mijloacelor pentru intervenția în cazuri de insolvență sau în situațiile de arbitraj internațional intentate în cadrul proiectelor investiționale reziliate etc</p>	Medie	Înalt	<ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea parteneriatelor (cu partenerii de dezvoltare ai Republicii Moldova) pentru asigurarea suportului necesar pentru derularea reformelor critice; - Redemararea procesului de deetățare și asigurarea creșterii încasărilor la bugetul de stat din privatizări/concesionări; - Creșterea profitabilității întreprinderilor cu capital de stat deținute în portofoliu prin asigurarea unei bune guvernante a acestora.
<p>4. Risc asociat procesului de deetățare a proprietății publice: Investitori nepotrivii sau ostili</p>	Medie	Mare	<ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea și aplicarea unor criterii de conformitate (vetting) pentru potențialii cumpărători, verificarea capacității lor financiare și tehnice, a solvabilității viitoare, a comportamentului corporativ și etic (istoricul implicării entității în evaziune fiscală, corupție, spălare de bani, practici dăunătoare de mediu și de muncă etc.).
<p>5. Risc de corupție: Corupție în procesul privatizării, diminuarea prețului de piață.</p>	Înaltă	Mare	<ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea unui proces transparent al administrării proprietății publice, desemnarea organelor de conducere a întreprinderilor cu capital de stat prin intermediul concursurilor;

			<ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea transparenței procesului de privatizare și stabilirea unor proceduri clare și detaliate pentru desfășurarea licitațiilor/concursurilor și selectarea cumpărătorilor; - Asigurarea evaluării bunurilor proprietate publică conform unor standarde naționale clar definite.
<p>6. Risc de piață: Capacitatea limitată de absorbție a pieței (lipsa investitorilor interesați poate afecta procesul de privatizare sau vânzare a proprietății publice).</p>	Medie	Mediu	<ul style="list-style-type: none"> - Evaluarea și pregătirea întreprinderilor cu capital de stat de privatizare/concesionare (efectuarea unei „evaluări a pregătirii” pentru privatizare, care va estima dacă entitatea are structuri adecvate de guvernare corporativă; strategie; practici de raportare, performanță etc); - Admiterea privatizării/concesionării parțiale. Astfel, entitățile de stat i se oferă posibilitatea de a-și îmbunătăți performanța, de a-și construi un istoric pe piață (mai ales dacă investitorii nu sunt familiarizați cu sectorul) și de a obține un preț mai mare pentru următoarele etape de dețatizare; - Inițierea ofertelor publice de vânzare de acțiuni ale întreprinderilor cu capital de stat; - Mediatizarea intenției de privatizare și a anunțurilor de privatizare, parteneriat public-privat, concesiune inclusiv peste hotare, inclusiv prin intermediul partenerilor de dezvoltare și canalelor puse la dispoziție de aceștia; - Asigurarea transparenței procesului.
<p>7. Risc operațional/de implementare: Capacitățile limitate ale entităților responsabile de implementarea politicilor în domeniul administrării și dețatizării proprietății publice.</p>	Înaltă	Mare	<ul style="list-style-type: none"> - Reorganizarea entității responsabile de implementarea politicilor în domeniul administrării și dețatizării proprietății publice; - Creșterea remunerării salariale a angajaților din cadrul entității responsabile de implementarea politicii statului în domeniul administrării și dețatizării proprietății publice pentru a atrage profesioniști. - Digitalizarea tuturor proceselor și a registrelor din cadrul entității responsabile, prin implementarea unei soluții soft integrate.
<p>8. Risc de guvernare corporativă: Guvernare corporativă austeră a întreprinderilor cu capital de stat</p>	Medie	Mediu	<ul style="list-style-type: none"> - Atragerea profesioniștilor în administrarea corporativă a întreprinderilor cu capital de stat;

			<ul style="list-style-type: none"> - Nominalizarea membrilor consiliilor în exclusivitate pe criterii competitive bazate pe profesionalism și integritate. - Instruirea membrilor consiliului prin intermediul unei platforme digitale; - Responsabilizarea consiliilor inclusiv prin diminuarea activităților de micromanagement desfășurate de fondator; - Îmbunătățirea cadrului normativ ce reglementează aspectele asociate guvernantei corporative a întreprinderilor cu capital de stat.
--	--	--	---

Capitolul VIII.

AUTORITĂȚI ȘI INSTITUȚII RESPONSABILE

50. Implementarea Programului se realizează cu participarea tuturor instituțiilor cu competențe în domeniu, precum și prin asigurarea unei cooperări interinstituționale. Un rol aparte în implementarea Programului îl au partenerii de dezvoltare care și-au asumat finanțarea unor acțiuni importante prevăzute în acesta.

51. Responsabilitatea de bază pentru implementarea Programului îi revine APP, împreună cu autoritățile administrației publice centrale, după caz, precum și cu întreprinderile cu capital de stat prin intermediul organelor de conducere ale acestora.

Capitolul IX.

PROCEDURI DE RAPORTARE

52. Implementarea Programului va fi supus evaluării finale de implementare.

53. MDED coordonează acțiunile de monitorizare și raportare a implementării Programului.

54. Procesul de monitorizare și raportare se va realiza anual, pe parcursul perioadei de implementare a Programului, în vederea stabilirii gradului de realizare a acțiunilor, a gradului de conformitate a acțiunilor întreprinse cu acțiunile planificate, pentru identificarea cauzelor nerealizării în termen a acțiunilor planificate, precum și întreprinderea măsurilor pentru îmbunătățirea procesului de implementare. Rezultatele monitorizării Programului sunt incluse în rapoartele de progres, care servesc pentru elaborarea raportului anual consolidate.

Anual, până pe 1 mai a anului următor celui de raportare, MDED va întocmi și publica, pe pagina sa oficială, rapoartele anuale privind nivelul de implementare a Programului. Principalele realizări și restanțe înregistrate în implementarea Programului vor fi menționate și în raportul Guvernului privind administrarea și dectatizarea proprietății publice elaborat și prezentat în conformitate cu prevederile art. 69 alin. (3), Legea nr. 121/2007. Pe durata Programului, Raportul anual cu privire la implementarea acestuia va substitui Raportul de implementare

a Strategiei de proprietate a statului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 911/2022.

Raportul anual privind implementarea Programului va fi elaborat în baza informațiilor prezentate de către autoritățile/instituțiile responsabile de implementarea acțiunilor prevăzute în acesta, remise ministerului până la data de 31 martie a fiecărui an. În cazul acțiunilor cu mai mulți responsabili de implementare, rolul de coordonator/executor primar al implementării îi revine primei autorități/instituții indicate în Plan, care va generaliza informațiile executorilor secundari.

55. În anul 2028 se va efectua evaluarea finală a implementării Programului care are drept scop formularea unei imagini obiective asupra gradului de implementare a acestuia și a impactului acțiunilor implementate asupra realizării obiectivelor setate.

Activitățile de evaluare privind implementarea Programului se vor efectua după finalizarea perioadei de realizare a acestuia, prin elaborarea unui raport de evaluare finală, în baza informațiilor autorităților/instituțiilor vizate în Planul de acțiuni, transmise până la 1 decembrie 2027.

Raportul de evaluare finală se întocmește în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice.

CAPITOLUL X
PLANUL DE ACȚIUNI
cu privire la realizarea Programului privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027

Nr. crt.	Acțiuni	Indicatori de monitorizare	Termen de realizare	Costuri estimate (mii MDL),				Surse de finanțare	Instituția responsabilă	Parteneri
				2024	2025	2026	2027			
Obiectiv general 1. Raționalizarea administrării proprietății de stat în vederea dezvoltării infrastructurii strategice și asigurării funcțiilor social-economice critice;										
Obiectivul specific 1.1. Consolidarea angajamentului și capacităților statului de administrare a proprietății de stat										
1.1.1.	Actualizarea cadrului normativ aferent procesului de administrare și deetatzare a proprietății publice	Hotărâre de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, aprobată	Trim. IV 2024	34,272				Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001, „Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei” - 34,272	MDED	
1.1.2.	Elaborarea Standardelor Naționale de Evaluare	Standardele Naționale de Evaluare aprobate	Trim. IV 2024	600,0				Asistență externă - 600,0	AGCC	Proiectului Înregistrare și Evaluare Funciară
1.1.3.	Elaborarea și aprobarea Regulamentului cu privire la reprezentarea statului în societățile comerciale cu capital public sau	Hotărâre de Guvern aprobată	Trim. IV 2024	31,212				Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001”Politici și	MDED	

	public-privat, urmare a modificărilor cadrului legal, inclusiv în vederea stabilirii indicatorilor de performanță pentru reprezentantul statului și organelor prin intermediul cărora este reprezentat statul și corelarea componente variabile a remunerării acestora cu realizarea indicatorilor de performanță setați							management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei” - 31,212		
1.1.4.	Reorganizarea în alte forme juridice de organizare a ÎS care nu au activitate comercială, ci livrează un serviciu public (ca rezultat al trierii)	Hotărâri de Guvern aprobate Numărul cumulativ de întreprinderi reorganizate (52 ÎS recomandate spre reorganizare)	2024 - 2027	49,50	49,50	49,50	49,50	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009 „Administrarea patrimoniului de stat” - 198,00	APP AGCC MM AMS MEC MA MS	
1.1.5.	Acumularea, actualizarea și întocmirea informației detaliate privind activele și pasivele (inclusiv datoriile pe termen lung și curente, precum și datoriile față de bugetul public național) pentru întreprinderile cu capital de stat ce nu desfășoară activitate (inactive) care sunt recomandate spre	Informația detaliată întocmită pentru întreprinderile inactive (30 întreprinderi cu capital de stat inactive recomandate spre lichidare)	Trim.II 2025	36,00	36,00			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009 „Administrarea patrimoniului de stat” - 72,00	APP MF SFS	

	lichidare ca rezultat al trierii									
1.1.6.	Inițierea și realizarea procesului de lichidare a întreprinderilor cu capital de stat recomandate ca rezultat al trierii	Hotărâri de Guvern aprobate Lichidatori pentru întreprinderile cu capital de stat înaintate spre lichidare, desemnați, de APP după caz, conform prevederilor legislației în vigoare Numărul de întreprinderi cu capital de stat lichidate (30 întreprinderi cu capital de stat care sunt inactive și recomandate spre lichidare)	2024 - 2027	224,25	324,25	374,25	424,25	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administrația patrimoniului de stat” - 1347,00	APP	
1.1.7.	Întocmirea graficului de expunere la privatizare a întreprinderilor cu capital de stat identificate drept fiind pasibile privatizării în mod prioritar și realizarea procesului de privatizare a acestor întreprinderi	Act administrativ aprobat de APP Numărul întreprinderilor pentru care a fost elaborat profilul investițional și expuse la privatizare (10 întreprinderi cu capital de stat)	2024 - 2027	108,66	8,66	8,66	8,66	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administrația patrimoniului de stat” -134,64	APP	

		Numărul licitațiilor/ concurșurilor/ expunerea la vânzare pe piața reglementată a bunurilor proprietate de stat, organizate (minim 1 per trimestru organizată)								
1.1.8.	Restructurarea/reorganiza rea întreprinderilor cu capital de stat recomandate spre privatizare după reorganizare ca rezultat al trierii	Hotărâri de Guvern aprobat Numărul întreprinderilor cu capital de stat reorganizate/restructu rate (10 întreprinderi cu capital de stat)	2024 - 2027	17,33	17,33	17,33	17,33	Bugetul autorităților/instit uțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administra rea patrimoniului de stat” – 69,32	APP	
1.1.9.	Actualizarea Hotărârea Guvernului nr. 945/2007 cu includerea întreprinderilor cu capital de stat în lista bunurilor proprietate de stat supuse privatizării după reorganizare	Hotărâre de Guvern actualizată și aprobată	Trim.IV 2027				12,38	Bugetul autorităților/instit uțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administra rea patrimoniului de stat” -12,38	APP	
1.1.10.	Întocmirea graficului de expunere la privatizare a întreprinderilor cu capital de stat și realizarea procesului de privatizare a întreprinderilor după restructurare	Act administrativ aprobat de APP Numărul întreprinderilor pentru care a fost întocmit profilul investițional și expuse la privatizare (10	2025 2027		108,66	8,66	8,66	Bugetul autorităților/instit uțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administra rea patrimoniului de stat” -125,98	APP	

		întreprinderi cu capital de stat) Numărul licitațiilor licitațiilor/ concurșurilor/ expunerea la vânzare pe piața reglementată a bunurilor proprietate de stat, organizate (minim 1 per trimestru organizată)								
Obiectivul specific 1.2 Asigurarea neutralității concurențiale și valorificarea proprietății statului										
1.2.1.	Consolidarea capacităților prin instruirea funcționarilor publici/angajaților autorităților publice întru aplicarea corectă a prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și Legii concurenței nr. 183/2012	Număr de funcționari publici instruiți (cel puțin 10 persoane)	2025 - 2026		48,20	48,20		Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001 "Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei" – 48,00; Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009, „Administrarea patrimoniului de stat” – 48,40.	APP MDED	Surse externe, după caz
1.2.2.	Îmbunătățirea cadrului de reglementare a procesului de transmitere a bunurilor	Hotărâre de Guvern aprobată	Trim. II 2025		31,21			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate,	MDED	

	proprietate publică, pentru a nu admite transmiterea bunurilor proprietate de stat fără inventarierea bunurilor antrenate în transmitere prin modificarea Hotărârii Guvernului nr. 901/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică							subprogramul 5001”Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei” - 31,21		
1.2.3.	Realizarea procesului de valorificare a bunurilor imobile (terenurilor) proprietate publică a statului, inclusiv prin intermediul licitației electronice	Numărul de licitații organizate Numărul cumulativ de bunuri imobile valorificate	2024-2027	100,00	247,50	247,50	247,50	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administrarea patrimoniului de stat” - 842,50	APP	
Obiectiv general 2. Consolidarea capacităților de management al proprietății publice în baza principiilor de transparență, eficiență și integritate										
Obiectiv specific 2.1. Consolidarea capacităților MDED în vederea elaborării, evaluării și raportării politicilor sectoriale										
2.1.1.	Instruirea personalului implicat în procesul de planificare, elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a documentelor de politici aferente administrării proprietății publice	Numărul cumulativ de persoane instruite prin participarea în cadrul unor programe de instruire/cursuri de formare specializate/seminare/schimb de bune practici peste hotarele țării (cel puțin 10 persoane)	2025-2026		110,60	110,60		Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001 ”Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a	MDED APP MF	Surse externe, după caz

								economiei” – 74,60		
								Bugetul autorităților/instit uțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administra rea patrimoniului de stat” – 72,00		
								Bugetul autorităților/instit uțiilor implicate, subprogramul 0506 ”Servicii de suport în domeniul finanțelor publice” - 74,60		
Obiectiv specific 2.2. Fortificarea capacităților APP de administrare a proprietății publice prin adoptarea practicilor manageriale corporative.										
2.2.1.	Reorganizarea organului abilitat cu administrarea și deetimizarea proprietății publice (APP)	Hotărâre de Guvern aprobată	Trim. IV 2024	30,00				Bugetul autorităților/instit uțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administra rea patrimoniului de stat” - 30,00	APP CS MDED MF	
2.2.2.	Implementarea unei soluții informaționale integrate pentru digitalizarea tuturor proceselor și registrelor ținute în cadrul entității	Sistem informațional integrat creat	Trim.IV 2024	4500,00				Asistență externă- 4500,00	APP	Asistență externă Fundația Soros Moldova (FSM)

	responsabile de implementarea politicii statului în domeniul administrării și deetatării proprietății publice. Soluția informațională va conține și un modul analitic pentru monitorizarea performanței economico-financiare a întreprinderilor cu capital de stat									
2.2.3.	Consolidarea modelului centralizat de administrare și deetatare a proprietății publice prin elaborarea și aprobarea hotărârilor de Guvern cu privire la transmiterea întreprinderilor de stat din administrarea altor autorități ale administrației publice centrale în cea a instituției responsabile de administrarea și deetatarea proprietății publice	Hotărâri de Guvern aprobate	2024-2026	17,33	17,33	17,33		Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009, „Administrarea patrimoniului de stat” – 51,99	APP MAI MEn MJ ANP	
Obiectiv specific 2.3. Eficientizarea administrării corporative a întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital de stat										
2.3.1.	Realizarea procesului de reorganizare a întreprinderilor de stat (întreprinderi de stat	Hotărâre de Guvern aprobată	2024-2027	148,50	148,50	148,50	148,50	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul	APP	

	nepasibile privatizării) în altă formă juridică de organizare (societate pe acțiuni, societate cu răspundere limitată)	Numărul de întreprinderi de stat (nepasibile privatizării) reorganizate (40 ÎS)						5009,,Administrarea patrimoniului de stat” – 594,0		
2.3.2.	Realizarea procesului de delimitare a bunurilor proprietate publică de stat	Bunurile imobile proprietate de stat delimitate și înregistrate în Registrul bunurilor imobile	2024-2026	14 072,25	17 572,25	5 172,25		Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administrarea patrimoniului de stat” - 816,75 Asistență externă - 36 000,00 (include costuri aferente delimitării proprietății de stat și proprietății locale)	APP, AGCC	Proiectul Înregistrare și Evaluare Funciară
2.3.3.	Revizuirea cadrului normativ aferent atribuțiilor fondatorului și organelor de conducere ale întreprinderilor de stat în vedere responsabilizării acestora, precum și diminuării poverii de micromanagement a fondatorului	Hotărâre de Guvern privind aprobarea proiectului modificărilor la Legea nr. 246/2017 privind întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, aprobată	Trim. IV 2024	33,97				Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001 ”Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei” - 33,97	MDED	

2.3.4.	Modificarea Hotărârii de Guvern nr. 484/2019 pentru aprobarea unor acte normative privind punerea în aplicare a Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală	Hotărâre de Guvern aprobată	Trim.IV 2024	31,21				Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001 "Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei" - 31,21	MDED	
2.3.5.	Modificarea Regulamentului privind achiziționarea bunurilor lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr 351/2020, prin revizuirea prevederilor aferente contestațiilor pentru achiziții	Hotărâre de Guvern aprobată	Trim.II 2025		31,21			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001 "Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei" - 31,21	MDED	
2.3.6.	Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 875/2015 pentru asigurarea selectării și aprobării entităților de audit de către consiliu	Hotărâre de Guvern aprobată	Trim.IV 2024	31,21				Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001 "Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei" - 31,21	MDED	

2.3.7.	Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 500/1998 pentru a permite casarea bunurilor utilizate doar în baza deciziei consiliului	Hotărâre de Guvern aprobată	Trim.II 2025		31,21			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001 "Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei" - 31,21	MDED	
2.3.8.	Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 387/2014 pentru a elimina necesitatea atragerii în grupul de lucru pentru contractarea serviciilor financiare a reprezentanților fondatorului	Hotărâre de Guvern aprobată	Trim.II 2025		31,21			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001 "Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei" - 31,21	MDED	
2.3.9.	Modificarea Hotărârilor Guvernului nr. 480/2008 și nr. 483/2008 pentru a permite autorizarea dării în locațiune/comercializării activelor neutilizate doar în baza deciziei consiliului cu substituirea obligativității includerii fondatorului în comisia de licitație a activelor neutilizate și în	Hotărâre de Guvern aprobată	Trim.II 2025		31,21			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001 "Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei" - 31,21	MDED	

	componenta comisiei de negociere directe cu cea a membrilor consiliului									
2.3.10.	Efectuarea inventarierii (contrapuneri) datelor de înregistrare cu privire la întreprinderile cu capital de stat din Registrul patrimoniului public și Registrul de stat al unităților de drept în vederea actualizării și alinierii datelor existente între cele două registre	Procesul de inventariere realizat Numărul de măsuri puse în aplicare pentru aducerea în concordanță datele din registre	2024-2027	37,13	37,13	37,13	37,13	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administrarea patrimoniului de stat” – 148,52	APP ASP AAPC, după caz	
2.3.11.	Modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 în vederea eficientizării gestionării proceselor/situațiilor de insolvență/lichidare a întreprinderilor cu capital de stat, inclusiv participarea reprezentanților debitorului la inventarierea patrimoniului și la întregul proces de insolvență	Hotărâre de Guvern privind aprobarea proiectului pentru modificarea Legii, aprobată	Trim.IV 2024	33,97				Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001 ”Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei”- 33,97	MDED	

2.3.12.	Asigurarea acumulării și întocmirii informației detaliate privind activele și pasivele (inclusiv datoriile pe termen lung și curente, precum și datoriile față de bugetul public național) pentru întreprinderile cu capital de stat în proces de insolabilitate/lichidare	Informația detaliată întocmită pentru întreprinderile în proces de insolabilitate/lichidare (68 întreprinderi cu capital de stat în proces de insolabilitate/lichidare)	Trim.II 2025	36,00	72,00			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009 „Administrarea patrimoniului de stat” - 108,00	APP MF SFS	
2.3.13.	Monitorizarea întreprinderilor în proces de insolabilitate/lichidare	<p>Reprezentantul debitorului pentru toate întreprinderile cu capital de stat administrate de APP aflate în procedură de insolabilitate, lichidare, desemnat.</p> <p>Analiza situației/monitoringul financiar privind întreprinderile cu capital de stat în proces de insolabilitate/lichidare, realizată și publicată.</p> <p>Numărul de măsuri/recomandări puse în aplicare aferente finalizării procesului de</p>	2024- 2027	30,00	30,00	30,00	30,00	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009 „Administrarea patrimoniului de stat” - 120,00	APP MF SFS	

		insolvabilitate/lichidare pentru întreprinderile menționate Numărul de întreprinderi la care s-a finalizat procesul de insolvabilitate/lichidate								
Obiectiv specific 2.4. Asigurarea unui proces transparent, competitiv și integru în ceea ce privește deetatzarea/ privatizarea										
2.4.1.	Elaborarea actelor normative de punere în aplicarea a legislației concesiunilor de lucrări și concesiunilor de servicii	Proiect de hotărâre de Guvern pentru modificarea legii aprobat	Trim.IV 2025		33,97			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001 "Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei"- 33,97	MDED	
2.4.2.	Modificări și completări aferente îmbunătățirea cadrului legal privind parteneriatul public-privat	Proiect de hotărâre de Guvern pentru modificarea Legii parteneriatului public-privat aprobat	Trim. II 2025		33,97			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001 "Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei"- 33,97	MDED	

2.4.3.	Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 476/2012 privind aprobarea Regulamentului privind procedurile standard și condițiile generale de selectare a partenerului privat	Hotărâre de Guvern aprobată	Trim. IV 2025		31,21			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001 "Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei"- 31,21	MDED	
2.4.4.	Ajustarea actelor normative de punere în aplicare a legislației privind administrarea și deestatizarea proprietății publice (inclusiv modificarea Hotărârilor de Guvern nr.919/2008, nr.145/2008,nr. 136/2009 și nr.453/2010), în vederea reglementării unui proces transparent și integru de privatizare a proprietății publice	Hotărâre de Guvern aprobată	Trim. I 2025		31,21			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001 "Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei"- 31,21	MDED	
2.4.5.	Elaborarea conceptului sistemului informațional pentru organizarea licitațiilor electronice privind valorificarea patrimoniului public	Hotărâre de Guvern aprobată	Trim. IV 2025		150,00			Asistență externă - 150,00	APP	Asistență externă
2.4.6.	Elaborarea și implementarea soluției informaționale pentru	Sistem informațional creat	Trim. IV 2026			2500,00		Asistență externă- 2 500,00	APP	Asistență externă

	organizarea licitațiilor electronice privind valorificarea patrimoniului public									
2.4.7.	Elaborarea reglementărilor aferente procedurii de licitație electronică	Hotărâre de Guvern aprobată	Trim. IV 2026			31,21		Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5001 "Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei" - 31,21	MDED	
Obiectiv general 3. Îmbunătățirea guvernancei corporative în cadrul întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital de stat.										
Obiectiv specific 3.1. Consolidarea capacităților manageriale în cadrul întreprinderilor cu capital de stat										
3.1.1.	Selectarea candidaților la funcția de membru al consiliului și membru al organului de control ale întreprinderilor cu capital de stat în baza criteriilor de profesionalism și integritate	Numărul întreprinderilor în care membrii consiliului și membrii organului de control ale întreprinderilor cu capital de stat numiți în exclusivitate pe criterii de profesionalism și integritate Numărul întreprinderilor în care cel puțin unul dintre membrii consiliului și membrii	2024-2027	74,25	74,25	74,25	74,25	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009, „Administrarea patrimoniului de stat” - 297,00	APP MDED MF AAPC	

		organului de control este membru independent (prioritar întreprinderilor nepasibile privatizării)								
3.1.2.	Instruirea membrilor consiliilor întreprinderilor cu capital de stat (membri desemnați din cadrul autorităților administrației publice centrale și membrii independenți)	Platformă online de instruire a membrilor consiliilor întreprinderilor de stat, creată și funcțională	2024-2025	90,50	90,50			Asistență externă -181,00	APP	Fundația Soros Moldova
		Numărul de membri nominalizați în consilii care au finalizat cu succes modulul de instruire	2025-2027		9,91	9,91	9,91	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administrare a patrimoniului de stat” – 29,73	APP	
3.1.3.	Asigurarea prin intermediul organelor de conducere (inclusiv consiliul de administrație/consiliu) elaborarea, aprobarea și implementarea Codului de conduită în cadrul întreprinderii cu capital de stat	Numărul întreprinderilor cu capital de stat care au aprobat și publicat codul de conduită Numărul persoanelor instruite privind aplicarea codului de conduită	2024-2027	24,75	24,75	24,75	24,75	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administrarea patrimoniului de stat” - 99,00	APP Întreprinderi cu capital de stat	
3.1.4.	Stabilirea și monitorizarea indicatorilor de performanță relevanți pentru organul executiv al	Indicatori de performanță stabiliți și publicați pe site-ul web oficial a APP	2024-2027	6,19	6,19	6,19	6,19	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul	APP	

	întreprinderilor cu capital de stat care vor măsura performanța organului executiv sub aspect financiar, operațional și economic							5009,,Administrarea patrimoniului de stat” -24,75		
3.1.5.	Modificarea contractelor individuale de muncă a directorilor întreprinderilor cu capital de stat cu stabilirea sarcini operaționale și strategice bine definite necesar a fi atinse într-o perioadă determinată de timp (maxim 4 ani)	Numărul contractelor de muncă modificate	2024-2027	173,25	173,25	173,25	173,25	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administrarea patrimoniului de stat” - 693,00	APP	
3.1.7.	Asigurarea selectării și desemnării organului executiv (administrator/director) a întreprinderilor cu capital de stat pe baza de concurs	Numărul întreprinderilor cu capital de stat în care administratorii/directorii sunt numiți în bază de concurs (prioritar pentru 68 întreprinderi nepasibile privatizării)	2024-2025	123,75	123,75			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administrarea patrimoniului de stat” - 247,50	APP, Întreprinderi cu capital de stat	
Obiectiv specific 3.2. Asigurarea transparenței și eficientizarea guvernanței întreprinderilor cu capital de stat										
3.2.1.	Elaborarea documentelor de orientare pe termen mediu pentru clarificarea așteptărilor statului pentru fiecare întreprindere cu capital de stat inclusă în	Documente de orientare pe termen mediu pentru fiecare întreprindere cu capital de stat, în special nepasibile	2024-2026	99,00	99,00	99,00		Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administrarea	APP Organele centrale de specialitate	

	categoria nepasibilă privatizării	privatizării, aprobate de APP						ea patrimoniului de stat” - 297,00		
3.2.2.	Asigurarea monitorizării implementării documentului de orientare pe termen mediu privind așteptările statului pentru fiecare întreprindere cu capital de stat inclusă în categoria nepasibilă privatizării	Numărul întreprinderilor cu capital de stat care au realizat cu succes indicatorii de performanță	2024-2027	4,95	4,95	4,95	4,95	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administrarea patrimoniului de stat” - 19,80	APP	
3.2.3.	Stabilirea și monitorizarea indicatorilor de performanță pentru organele de conducere a întreprinderii cu capital de stat	Numărul întreprinderilor cu capital de stat în cadrul cărora s-au definit indicatorii de performanță pentru membrii organelor de conducere Numărul întreprinderilor cu capital de stat la care s-au atins cu succes indicatorii de performanță pentru membrii organelor de conducere	2024-2027	9,28	9,28	9,28	9,28	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administrarea patrimoniului de stat” - 37,13	APP Întreprinderi cu capital de stat	Bugetul întreprinderilor cu capital de stat
3.2.4.	Asigurarea aprobării și monitorizarea implementării Codului de guvernare corporativă a întreprinderilor cu capital de stat	Numărul întreprinderilor care au aprobat Codul de guvernare corporativă (prioritar pentru 68	2024-2027	99,00	99,00	99,00	99,00	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administrarea patrimoniului de stat” - 37,13	APP Întreprinderi cu capital de stat	

		<p>întreprinderi nepasibile privatizării)</p> <p>Declarația de guvernantă corporativă: conformare sau justificare, întocmită și publicată</p>						ea patrimoniului de stat” - 396,00		
3.2.5.	Asigurarea monitorizării rezultatelor financiare a întreprinderilor cu capital de stat și atenuarea riscurilor bugetare aferente	<p>Monitorizarea financiară/monitoring ul financiar a întreprinderilor cu capital de stat, realizat</p> <p>Măsurile întreprinse intru redresarea situației financiare și atenuarea riscurilor</p>	2024-2027	153,28	153,28	153,28	153,28	<p>Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009, „Administrarea patrimoniului de stat” - 325,12</p> <p>Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 0506 ”Servicii de suport în domeniul finanțelor publice” - 288,00</p>	APP MF	
3.2.6	Dezvoltarea notei analitice privind riscurile bugetar-fiscale pe tipurile de întreprinderi cu capital de stat pentru o analiză mai desfășurată a indicatorilor și	Nota analitică dezvoltată	Trim. II 2025		38,00			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 0506 ”Servicii de suport în domeniul	MF APP MDED	

	determinarea altor tipuri de indicatori față de cei existenți; analiza pe sectoare de activitate ; impactul întreprinderilor cu capital de stat față de bugetul de stat							finanțelor publice” - 38,00		
3.2.7.	Transparentizarea modului de implementare a contractelor de parteneriatelor publice-privat, concesiune și privatizare	Identificarea și publicarea informațiilor de interes public aferente contractelor de parteneriatelor publice-privat, concesiune și privatizare	2024-2027	86,63	86,63	86,63	86,63	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009, „Administrația patrimoniului de stat” - 346,50	APP	
3.2.8.	Elaborarea standardelor (model) de transparență pentru întreprinderile cu capital de stat	Standard (model) privind dezvăluirea informației publice elaborat de APP	Trim.II 2025		21,66			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009, „Administrația patrimoniului de stat” - 21,66	APP	
3.2.9.	Asigurarea dezvăluirii informației publice de către întreprinderile cu capital de stat	Numărul întreprinderilor cu capital de stat care dezvăluie informația publică conform cerințelor legale	2024-2027	18,00	18,00	18,00	18,00	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009, „Administrația patrimoniului de stat” - 72,00	APP Întreprinderi cu capital de stat	
Obiectiv specific 3.3. Îmbunătățirea mecanismelor de evaluare și raportare										

3.3.1.	Elaborarea unui model-standard a rapoartelor (anuale/semestriale, după caz) ale întreprinderilor cu capital de stat de raportare, care să includă cel puțin informația necesară performanței și conformitatea acestora cu standardele aplicabile de guvernanță corporativă	Document elaborat de APP	Trim.III 2025		34.00			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administrarea patrimoniului de stat” - 34,00	APP	
3.3.2.	Automatizarea procesului de raportare a întreprinderilor cu capital de stat către fondator	Numărul întreprinderilor cu capital de stat care raportează informațiile prin intermediul interfeței din SI integrat de administrare și deetatzare a proprietății publice	Cu începere din iunie 2025		49,50			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administrarea patrimoniului de stat” - 49,50	APP	
3.3.3.	Instruirea personalului implicat in procesul de raportare, inclusiv din cadrul întreprinderilor cu capital de stat	Numărul persoanelor instruite	Trim.II 2025		300,00			Bugetul autorităților/instituțiilor implicate, subprogramul 5009,,Administrarea patrimoniului de stat” - 300,00	APP	

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului privind
administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027 a fost elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în comun cu Agenția Proprietății Publice, în cadrul Grupului de lucru interinstituțional creat prin Ordinul ministrului dezvoltării economice și digitalizării nr. 145/2023 cu privire la instituirea Grupului de lucru pentru elaborarea Programului privind administrarea proprietății publice pentru anii 2023 – 2027. De asemenea, în componența Grupului de lucru au fost incluși câte un reprezentat al Cancelariei de Stat și al societății civile (Centrul Analitic Independent "Expert-Grup").

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii a fost elaborat în temeiul art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern și reieșind din prevederile pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.911/2022 pentru aprobarea Strategiei cu privire la administrarea proprietății de stat în domeniul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat pentru anii 2023-2030.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Conform datelor statistice, cifrele din structura PIB-ului pe forme de proprietate arată că contribuția întreprinderilor proprietate publică la economia națională în anul 2022 a ajuns la 17,5%, inclusiv 14,2% - proprietate de stat și 3,2% - proprietate municipală.

Potrivit datelor din Registrul patrimoniului public și administrării proprietății de stat, la situația din 01.01.2023, Guvernul Republicii Moldova (prin intermediul organului abilitat și altor autorități ale administrației publice centrale, care au calitatea de fondator sau deținător de acțiuni/părți sociale) deține 245 întreprinderi cu capital de stat cu valoarea patrimoniului public de stat în mărime de 39 093 695,3 mii lei. În totalul întreprinderilor cu capital de stat sunt incluse 173 întreprinderi de stat cu valoarea patrimoniului de stat (valoarea capitalului propriu) de 20 012 825,7 mii lei și 72 societăți comerciale cu capital de stat, cu valoarea patrimoniului de stat de 19 080 869,6 mii lei. Totodată, 43 întreprinderi de stat și 25 societăți comerciale se află în procedură de insolvență/lichidare, iar 20 întreprinderi de stat și 11 societăți comerciale nu desfășoară activitate.

Conform datelor cuprinse în Nota analitică privind rezultatele monitoring-ului financiar al activității economico-financiare pentru anul 2022 întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, întocmită de către Ministerul Finanțelor, se constată că performanța financiară a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, privită în ansamblu, s-a înrăutățit față de anul precedent. Descrierea indicatorilor economici (care include 99 întreprinderi de stat și 31 societăți pe acțiuni și nu include datele întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat aflate în proces de insolvență/lichidare și care nu desfășoară activitate) se prezintă în tabelul ce urmează.

Indicatorii economici generalizați aferenți activității întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat

mil. lei

Total	Întreprinderi de stat			Societăți comerciale			TOTAL
	01.01.2022	31.12.2022	abaterea	01.01.2022	31.12.2022	abaterea	31.12.2022
1	2	3	4=3-2	5	6	7=6-5	8=3+6
Active	28707,7	31178,7	+2471,0	20054,8	31433,5	+11378,7	62612,2
Capital propriu	15188,5	19609,0	+4420,5	11792,3	19239,6	+7447,3	38848,6
Capital social și neînregistrat	5344,1	5498,1	+154,0	4219,4	11766,4	+7547,0	17264,5
Total creanțe și alte active (imobilizate/circulante)	2145,6	2215,3	+69,7	4315,8	7607,9	+3292,1	9823,2
Datorii (pe termen lung și curente)	13448,0	11244,3	-2203,7	8174,1	12020,1	+3846,0	23264,4
Venituri din vânzări	3508,9	5010,2	+1501,3	17552,9	28402,7	+10849,8	33412,9
Costul vânzărilor	2673,5	4128,7	+1455,2	16200,5	27704,1	+11503,6	31832,8
Cheltuieli, alte decât costul vânzărilor	1013,5	1097,6	+84,1	1348,0	1311,6	-36,4	2409,2
Rezultat total: profit net (pierderi nete) al perioadei de gestiune	19,7	-27,5	-47,2	313,5	53,6	-259,9	+26,1
Achitățile impozitelor și taxelor în Bugetul Public Național	985,5	1211,7	+226,2	1091,7	1471,5	+379,8	2683,2
Datorii față de Bugetul Public Național	94,1	85,4	-8,7	1,9	1,5	-0,4	86,9

O imagine asupra situației aferente întreprinderilor cu capital de stat aflate în procedură de insolvabilitate/lichidare, cuprinse în Nota analitică, este prezentată doar pentru 26 întreprinderi cu capital de stat, care au raportat situațiile financiare la Biroul Național de Statistică conform tabelului ce urmează.

Indicatorii economici generalizați aferenți activității întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, aflate în procedură de insolvabilitate/lichidare

mil. lei

Total	Întreprinderi de stat (20)			Societăți comerciale (6)			TOTAL
	01.01.2022	31.12.2022	abaterea	01.01.2022	31.12.2022	abaterea	la 31.12.2022
1	2	3	4=3-2	5	6	7=6-5	8=3+6
Active	769,2	769,3	+0,1	187,8	180,9	-6,9	950,2
Capital propriu	302,6	281,3	-21,3	42,2	48,7	+6,5	330,0
Capital social și neînregistrat	301,3	301,3	-	197,6	197,6	-	498,9
Creanțe și alte active (imobilizate și circulante) (70+40)	336,1	348,6	+12,5	41,4	39,5	-1,9	388,1
Datorii (pe termen lung, curente)	466,6	488,0	+21,4	145,1	131,8	-13,3	619,8
Venituri din vânzări (2021/ 2022)	102,7	91,7	-11,0	28,5	22,9	-5,6	114,6
Costul vânzărilor (2021/ 2022)	65,3	71,5	+6,2	11,7	8,3	-3,4	79,8
Cheltuieli din activitatea operațională, alte decât costul vânzărilor (2021/ 2022)	37,0	43,9	+6,9	14,3	16,4	+2,1	60,3
Profit net (pierderi nete) (2021/ 2022)	12,7	-13,4	-26,1	5,6	6,1	+0,5	-7,3

Problemele asociate administrării și guvernării proprietății publice, în special al întreprinderilor cu capital de stat derivă din următoarele considerente:

- absența unei viziuni clare și a unui algoritm coerent pentru clasificarea întreprinderilor cu capital de stat ca fiind nepasibile sau pasibile de privatizare;
- lipsa unor mecanisme conexe procesului de deetatizare, orientate spre maximizarea beneficiilor în interes public;
- politica fragmentată de proprietate a statului asupra întreprinderilor cu capital de stat;
- discrepanțe în datele aferente numărului întreprinderilor cu capital de stat;
- aplicarea și implementarea slabă a legilor și reglementărilor;
- performanța redusă a activității întreprinderilor cu cotă de stat;
- situația precară aferentă întreprinderilor cu capital de stat în proces de insolvabilitate/lichidare sau nu desfășoară activitate în timp îndelungat;
- neaplicarea măsurilor strategice menite să prevină impactul negativ asupra stabilității financiare a întreprinderilor cu capital de stat aflate în dificultate;
- lipsa unor obiective specifice funcțiilor și principiilor de guvernare clar definite pentru întreprinderile cu capital de stat.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului actului normativ includ:

- Aprobarea Programului privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027;
- Ministerele și alte autorități administrative centrale vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea Planului de acțiuni cu privire la implementarea Programului și vor prezenta Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării anual, până la data de 31 martie, informații privind stadiul realizării acțiunilor incluse în Planul menționat.
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării va asigura procesul de monitorizare și coordonare a implementării Programului, și va prezenta Guvernului anual, până la data de 1 mai, raportul de progres privind implementarea Programului.
- Finanțarea acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni cu privire la implementarea Programului se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate în bugetele autorităților publice implicate, precum și din alte surse, conform legislației.

Programul privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027 se constituie din partea descriptivă și planul de acțiuni. Structura părții descriptive și a planului de acțiuni care este parte componentă a Programului corespunde prevederilor Regulamentului cu privire la elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020.

Având în vedere că Programul este elaborat în temeiul implementării Strategiei cu privire la administrarea proprietății de stat în domeniul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat pentru anii 2023-2030, acesta asigură continuitatea implementării obiectivelor generale și specifice, precum:

Obiectivul general 1: Raționalizarea administrării proprietății de stat în vederea dezvoltării infrastructurii strategice și asigurării funcțiilor social-economice critice

1.1. Consolidarea angajamentului și capacităților statului de administrare a proprietății de stat în vederea asigurării securității socioeconomice a țării.

1.2. Asigurarea neutralității concurențiale și valorificarea proprietății statului în scopul dezvoltării platformelor investiționale și stimulării industrializării.

Obiectivul general 2: Consolidarea capacităților statului de management a proprietății publice în baza principiilor de transparență, eficiență și integritate

2.1. Consolidarea capacităților MDED în vederea elaborării, evaluării și raportării politicilor sectoriale.

2.2. Fortificarea capacităților APP de administrare a proprietății publice prin adoptarea practicilor manageriale corporative.

2.3. Eficientizarea administrării corporative a întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital de stat.

2.4. Asigurarea unui proces transparent, competitiv și integru de privatizare.

Obiectivul general 3: Îmbunătățirea guvernanței corporative în cadrul întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital de stat

3.1. Consolidarea capacităților manageriale în cadrul întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital de stat.

3.2. Asigurarea transparenței și eficientizarea guvernanței întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital de stat.

3.3. Îmbunătățirea mecanismelor de evaluare și raportare.

Pentru implementarea Programului este elaborat un Plan de acțiuni bine structurat cu măsuri concrete ce vor contribui la atingerea obiectivelor propuse, îmbunătățirea eficienței și transparenței în administrarea proprietății de stat, și stimularea dezvoltării economice prin valorificarea activelor statului. Planul include acțiuni pentru creșterea capacităților instituționale, promovarea guvernanței corporative, toate orientate spre crearea unui sector public mai eficient și competitiv.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Programul reprezintă un program pe termen mediu pentru implementarea Strategiei cu privire la administrarea proprietății de stat în domeniul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat pentru anii 2023-2030.

În urma analizei, s-a constatat că în cazul lipsei de intervenție nu ar fi soluționat în mod satisfăcător problemele identificate în domeniul de administrare a proprietății publice, în special al întreprinderilor cu capital de stat.

Lipsa unei intervenții adecvate și coerente în reglementarea administrării proprietății publice de stat ar putea avea următoarele consecințe:

- Continuarea practicilor ineficiente și netransparente în gestionarea proprietății publice de stat
- Creșterea riscului de corupție și utilizare abuzivă a proprietății publice
- Pierderi financiare pentru stat
- Diminuarea încrederii publicului privind administrarea proprietății de stat.

Prin urmare, opțiunea preferată rămâne implementarea cadrului normativ clar și eficient, care să reglementeze în mod comprehensiv administrarea proprietății publice de stat, asigurând astfel transparență, responsabilitate și eficiență în administrarea proprietății de stat.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

4.3. Impactul asupra sectorului privat
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
4.5. Impactul asupra mediului
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Analiza impactului de reglementare nu este aplicabilă realizării politicilor statului.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web a ministerului și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md a fost publicat anunțul de inițiere a procesului de elaborarea a proiectului de hotărâre. Proiectul a fost supus consultărilor publice la link-ul https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-de-consultare-publica-vizavi-de-proiectul-programului-privind-administrarea-proprietatii-publice-de-stat-pentru-anii-2024-2027/12368 . Conform prevederilor pct. 34, alin. 10) din Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.386/2020, Programul a fost supus evaluării calității și conformității de către Cancelaria de Stat (raportul nr. nr. 21/1-113- din .05.2024). Constatările din Raportul de evaluare a calității și conformității Programului, au fost luate în considerare la definitivarea acestuia. Sinteza obiecțiilor și propunerilor din raport se anexează. De asemenea, proiectul a fost examinat în cadrul ședinței Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile din 16 iunie 2024 (procesul-verbal nr.10), proiectul Programului fiind validat și recomandat ca Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării să asigure definitivarea Programului implicând toate instituțiile relevante în procesul de elaborare. Sinteza obiecțiilor și propunerilor aferente Programului se anexează. Ulterior, după înregistrare la Cancelaria de Stat, proiectul va fi transmis spre avizare autorităților implicate.
7. Concluziile expertizelor
În conformitate cu prevederile art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre a fost supus expertizei juridice, efectuate de Ministerul Justiției (nr. 04/2-9016 din 11.10.2024).
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Punerea în aplicare a prevederilor proiectului (document de politică publică) nu implică direct modificarea sau abrogarea altor acte normative existente.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Intru atingerea obiectivelor este dezvoltat Planul de acțiuni cu privire la realizarea Programului privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027 (parte componentă a Programului) detaliat care include activitățile necesare pentru aplicarea prevederilor actului normativ. Planul de realizare a Programului prevede resursele financiare,

tehnice și umane necesare implementării acestuia, care sunt estimate și detaliate pentru fiecare element al procesului de implementare.

Implementarea Programului se realizează cu participarea tuturor instituțiilor cu competențe în domeniu, precum și prin asigurarea unei cooperări interinstituționale. Un rol aparte în implementarea Programului îl au partenerii de dezvoltare care și-au asumat finanțarea unor acțiuni importante prevăzute în acesta.

Responsabilitatea de bază pentru implementarea Programului îi revine Agenției Proprietății Publice, împreună cu următoarele autorități:

Cancelaria de Stat

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Ministerul Finanțelor

Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru

Consiliul Concurenței

Ministerul Afacerilor Externe

Ministerul Energiei

Ministerul Afacerilor Interne

Ministerul Mediului

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ministerul Apărării

Ministerul Culturii

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Ministerul Sănătății

Agenția „Moldsilva”

Agenția Servicii Publice

Administrația Națională a Penitenciarelor

Alte autorități ale administrației publice centrale, după caz.

Implementarea Programului se realizează în conformitate cu Planul de acțiuni aferent, prin monitorizarea anuală și finală (2028), a gradului de implementare a acțiunilor incluse în Plan. Evaluarea finală va măsura progresul în implementarea Programului inclusiv prin prisma indicatorilor de produs și de impact (capitolele IV și V).

Procesul de monitorizare și raportare se va realiza anual, pe parcursul perioadei de implementare a Programului, în vederea stabilirii gradului de realizare a acțiunilor, a gradului de conformitate a acțiunilor întreprinse cu acțiunile planificate, pentru identificarea cauzelor nerealizării în termen a acțiunilor planificate, precum și întreprinderea măsurilor pentru îmbunătățirea procesului de implementare.

Anual, până pe 1 mai a anului următor celui de raportare, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării va întocmi și publica, pe pagina sa oficială, rapoartele anuale privind nivelul de implementare a Programului.

Secretar de stat

Viorel GARAZ

S I N T E Z A
la proiectul cu privire la aprobarea Programului privind administrarea
proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică		
Ministerul Afacerilor Interne (nr. 15/3590 din 09.09.2024)	Lipsa de obiecții și propuneri	Se acceptă
Ministerul Afacerilor Externe (nr. DI/3/041-9303 din 05.09.2024)	Lipsa de obiecții și propuneri	Se acceptă
Ministerul Sănătății (23/3418 din 05.09.2024)	Lipsa de obiecții și propuneri	Se acceptă
Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru (nr. 36/01-06/1098 din 05.09.2024)	În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 728/2023 cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora, sintagma „ <i>pagină web oficială a autorității publice</i> ” a fost substituită cu sintagma „ <i>site web oficial al autorităților și instituțiilor publice</i> ”. În acest sens, recomandăm substituirea în textul proiectului a cuvintelor „ <i>pagină web oficială</i> ” cu sintagma „ <i>site web oficial</i> ” la forma gramaticală corespunzătoare. Subsecvent, comunicăm lipsa altor propuneri, obiecții și recomandări.	Se acceptă, s-a substituit
Agenția de Governare Electronică (nr. 3007-177 din 03.09.2024)	Comunicăm următoarea obiecție la proiectul Planului de acțiuni cu privire la realizarea Programului: La acțiunile 2.4.5. și 2.4.6., blocul „ Instituția responsabilă ” pozițiile „CS” și „ <i>Agenția de Governare Electronică</i> ” urmează a fi excluse. Motivăm această obiecție prin faptul că participarea Cancelariei de Stat la elaborarea Conceptului Sistemului informațional pentru organizarea licitațiilor electronice privind valorificarea patrimoniului public și, respectiv, la elaborarea și implementarea soluției informaționale pentru organizarea licitațiilor electronice	Se acceptă, s-au exclus

	<p>privind valorificarea patrimoniului public nu ține de domeniile care intră în sfera de competență sau care vizează direct această autoritate publică, în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și funcționarea, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.657/2009. Cu referire la AGE, de asemenea, considerăm că participarea directă a Agenției în realizarea acțiunilor respective depășește limitele competențelor acesteia, stabilite în Statutul instituției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.760/2010, activitatea căreia se axează, la moment, pe crearea și dezvoltarea continuă a arhitecturii guvernării electronice. Mai mult, menționăm că AGE nu poate participa nemijlocit în aceste exerciții din cauza resurselor umane limitate, implicate plenar în executarea activităților care sunt pe rol sau deja au fost planificate. Cu toate acestea, ne exprimăm disponibilitatea facilitării dezvoltării sistemului informațional în cauză prin oferirea asistenței Agenției Proprietății Publice la conceptualizarea acestuia, prin coordonarea prealabilă a proiectului de concept, conform cerințelor pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat, și prin coordonarea caietului de sarcini al sistemului informațional și a achiziției propriu-zise a acestuia, potrivit cerințelor Hotărârii Guvernului nr.544/2019 cu privire la unele măsuri de organizare a procesului de achiziții în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor.</p>	
<p>Ministerul Apărării (nr. 11/1246 din 09.09.2024)</p>	Lipsa de obiecții și propuneri	Se acceptă
<p>Consiliul Concurenței (nr. DJ-06/593-1330 din 11.09.2024)</p>	Lipsa de obiecții și propuneri	Se acceptă
<p>Ministerul Culturii (nr. 08/5-09/2814 din 11.09.2024)</p>	Pornind de la Capitolul nr. X din „ <i>Programul privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027</i> ”, anexat la proiectul hotărârii cu privire la aprobarea Programului privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024- 2027, Ministerul Culturii este inclus la poziția	Se acceptă. Ministerul Culturii a fost exclus din lista instituțiilor responsabile pentru implementarea acțiunii 1.1.4 din Planul de acțiuni cu privire la realizarea

	<p>1.1.4. „<i>Reorganizarea în alte forme juridice de organizare a ÎS care nu au activitate comercială, ci livrează un serviciu public (ca rezultat al trierii)</i>”.</p> <p>La acest subiect, subliniem că Ministerul Culturii nu are în subordine întreprinderi de stat. Lista entităților publice din subordinea Ministerului Culturii se regăsește în Anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 147/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Culturii.</p> <p>Considerăm că reorganizarea întreprinderilor de stat recomandate pentru reorganizare ar trebui să fie realizată direct de instituțiile în subordinea cărora se află aceste întreprinderi. Accentuăm că, în cazul reorganizării întreprinderilor de stat din sfera culturii, Ministerul Culturii este dispus să acorde suportul informativ necesar pentru realizarea măsurilor propuse.</p> <p>Având în vedere cele expuse, comunicăm despre susținerea proiectului cu condiția luării în considerare a obiecției ministerului.</p>	<p>Programului privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027.</p>
<p>Ministerul Finanțelor (nr. 05-17/188/1439 din 11.09.2024)</p>	<p><i>La proiectul de hotărâre</i> La pct.5 se propune de completat cu textul „și va asigura publicarea acestuia pe pagina oficială web”.</p> <p><i>La proiectul Programului</i> La Capitolul II „<i>Analiza situației</i>”, la pct.12: - primul alineat, se va expune în redacție nouă, cu următorul cuprins: „12. Conform datelor cuprinse în <i>Nota analitică privind rezultatele monitoringului financiar al activității economico-financiare pentru anul 2022 întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat</i>, întocmită de către Ministerul Finanțelor (în continuare - <i>Nota analitică</i>), se constată că monitoringului financiar au fost supuse 99 întreprinderi de stat și 31 societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și datele a 20 întreprinderi de stat și 6 societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat aflate în proces de insolvabilitate/lichidare. <i>Nota analitică</i> privită în ansamblu, denotă faptul că performanța</p>	<p>Se acceptă, s-a completat.</p> <p>Se acceptă, s-a redactat.</p>

	<p>financiară a întreprinderilor cu capital de stat s-a înrăutățit în comparație cu anul precedent.”:</p> <p>- la alineatul 4, sintagma „MF” se va substitui cu sintagma „Ministerul Finanțelor”.</p> <p>La Capitolul III „<i>Obiective generale</i>” Pct.34, se recomandă de ajustat, reieșind din faptul că pentru anul 2024 este adoptată Legea bugetului de stat nr.418/2023, iar la data de 7 august prin Hotărârea Guvernului nr.561/2024, a fost aprobat Cadrul bugetar pe termen mediu (2025-2027). Respectiv, se impune verificarea/ajustarea costurilor estimative incluse în Program și în Planul de acțiuni, și identificarea mijloacelor pentru costurile neacoperite.</p> <p>La Capitolul IV. „<i>Obiective specifice</i>”, Tabelul nr.3 urmează a fi revizuit, deoarece lipsesc datele pentru anul 2026, contrar informației prezentate în Planul de acțiuni. Totodată, la Obiectivul specific 2.3 din tabel, rândul 1, coloana 5 și 6 se va revizui, deoarece nu este clară valoarea de referință, precum și ținta care urmează a fi atinsă până în 2027. Suplimentar, se solicită aducerea în concordanță a datelor prezentate în Tabelul nr.3 la Obiective specifice, cu datele prezentate în Planul de acțiuni, deoarece țintele care urmează a fi atinse diferă în ambele tabele.</p> <p><i>La proiectul Planului de acțiuni</i> În coloana „Surse de finanțare” textul „bugetul de stat” se va substitui cu textul „bugetul autorităților/instituțiilor implicate”.</p> <p>La Obiectivul specific 2.3. acțiunea 2.3.6., în coloana „Termen de realizare”, textul „Trim.II 2025” se va substitui cu textul „Trim. IV 2024”, întrucât la entitățile cu capital de stat se atestă calitatea precară a rapoartelor de audit, astfel sunt necesare de stabilit criteriile suplimentare pentru efectuarea auditului extern, în sensul dat fiind justificată necesitatea modificării Hotărârii Guvernului nr.875/2015, pentru asigurarea selectării și aprobării entității de audit de către consiliu, cu suportul comitetelor de audit.</p>	<p>Se acceptă, s-a substituit</p> <p>Se acceptă, pct. 34 a fost ajustat</p> <p>Se acceptă, s-a modificat. Totodată precizăm că nu este necesară completarea tabelului nr.3 cu datele pentru anul 2026 deoarece în tabel sunt incluse datele de referință pentru anul 2023 (valoarea de referință), pentru anul 2025 (<u>ținta intermediară</u>) și anul 2027 (ținta care urmează a fi atinsă în anul 2027).</p> <p>Se acceptă, s-a modificat</p> <p>Se acceptă, s-a substituit</p>
--	---	--

	<p>La Obiectivul specific 3.2, acțiunea 3.2.6, textul „notei analitice privind riscurile fiscale” se va substitui cu textul „notei analitice privind riscurile bugetar-fiscale”, întru evitarea interpretărilor duale a măsurii propuse spre realizare.</p> <p>La Nota de fundamentare La pct.4 „Analiza impactului de reglementare”, nu este indicat impactul financiar și argumentarea costurilor estimative conform prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative. Nota de fundamentare urmează a fi completată.</p>	<p>Se acceptă, s-a substituit</p> <p>Nu se acceptă. Conform art. 27¹ alin. (3) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, analiza impactului de reglementare nu se efectuează pentru proiectele documentelor de politici și de planificare.</p>
<p>Ministerul Justiției (04/2-8292 din 10.09.2024)</p>	<p>Cu referire la proiectul definitivat al <i>Programului privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027</i> (în continuare – Program), (număr unic 740/MDED/2024), prezentat repetat spre examinare, se atestă că observațiile și propunerile Ministerului Justiției, formulate prin scrisoarea nr. 04/2-6092 din 28.06.2024, nu au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.</p> <p>Totodată, la forma actuală a proiectului, se va reține:</p> <p>Cu referire la proiectul hotărârii Guvernului: În clauza de adoptare textul „și pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 911/2022 pentru aprobarea Strategiei cu privire la administrarea proprietății de stat în domeniul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat pentru anii 2023- 2030,” se va exclude, întrucât, potrivit art. 102 alin. (2) din Constituție, art. 37 din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern și art. 14 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, hotărârile Guvernului se adoptă pentru organizarea executării legilor.</p> <p>Complementar, menționăm că, la numerotarea elementelor structurale se va ține cont de art. 52 din Legea nr.100/2017, care relevă că punctul este elementul structural de bază al hotărârilor Guvernului, iar pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se</p>	<p>Se acceptă, s-a exclus.</p> <p>Se acceptă, s-a modificat</p>

	<p>numerează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar (după acest model: 1., 1.1., 1.1.1., 1.1.2., 1.1.3.).</p> <p>La proiectul Programului: Cu titlu de remarcă generală, întru asigurarea proiectului cu conținut constant și uniform, reiterăm recomandarea de a se conforma numerotarea secțiunilor la prevederile art. 53 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, iar a subpunctelor – la prevederile art. 52 alin. (2) din aceeași lege. Adicional, se va ține cont că, punctele nu se intitulează, iar capitolele nu pot fi constituite dintr-un singur punct (observație valabilă pentru pct. 18, pct. 21, pct. 22, pct. 23, Capitolul V, Capitolul VIII).</p> <p>În același timp, reiterăm obiecțiile vizavi de proiectul Planului de acțiuni: Cu referire la acțiunea 3.3.5 „Modificări la Codul contravențional cu includerea prevederilor aferente sancțiunilor pentru nerespectarea/încălcarea regulilor privind obligațiile de raportare și dezvăluire a informației publice de către întreprinderile cu capital de stat” de la obiectivul specific „3.3 Îmbunătățirea mecanismelor de evaluare și raportare”, menționăm repetat că, întrucât art. 71 din Codul contravențional prevede răspunderea pentru încălcarea legislației privind accesul la informație și cu privire la petiționare, propunem excluderea acestei acțiuni din plan.</p>	<p>Se acceptă, s-a modificat</p> <p>Se acceptă, s-a exclus.</p>
<p>Administrația Națională a Penitenciarelor (nr. 7-2625-06.09.2024)</p>	<p>Lipsa de obiecții și propuneri</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Cancelaria de Stat (nr. 21/1-69-10161 din 10.09.2024)</p>	<p>În temeiul prevederilor pct. 221 din Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, Cancelaria de Stat a examinat proiectul hotărârii Guvernului <i>cu privire la aprobarea Programului privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027 (în continuare – Program), (număr unic 740/MDED/2024)</i> transmis spre avizare și, în conformitate cu competențele</p>	

	<p>funcționale, comunică susținerea acestuia în condițiile următoarelor obiecții.</p> <p>La proiectul Programului:</p> <p>Cu referire la Tabelul nr. 3, pentru Obiectivul specific 2.3, indicatorul de rezultat urmează a fi exprimat sub formă de număr, nu ca acțiune. În consecință, indicatorul va fi reformulat astfel: „Numărul de acorduri/autorizații emise de fondator pentru deciziile operaționale ale întreprinderilor cu capital de stat.”</p> <p>La capitolul V „Impact”, pentru a asigura o evaluare eficientă și obiectivă a impacturilor identificate în cadrul Programului, este necesară completarea acestora cu indicatori de impact relevanți. Acești indicatori vor permite monitorizarea și cuantificarea progresului înregistrat, facilitând astfel ajustarea măsurilor și atingerea obiectivelor stabilite. Or, în absența unor indicatori de impact clari și măsurabili, impactul respectiv nu va putea fi inclus în Program, deoarece nu va exista o bază obiectivă pentru a-i monitoriza și cuantifica efectele.</p> <p>În același timp, Planul de acțiuni (în continuare – Plan) se va ajusta conform următoarelor aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La acțiunea 2.2.1 „Reorganizarea organului abilitat cu administrarea și deetizarea proprietății publice (APP)” indicarea în lista instituțiilor responsabile inclusiv a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și Ministerului Finanțelor, conform Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024 (Hotărârea Guvernului nr. 887/2023). - Pentru acțiunile 2.3.1, 2.4.5, 2.4.6, se propune excluderea Cancelariei de Stat din lista instituțiilor responsabile de realizarea acțiunilor respective, reieșind din competențele funcționale ale acesteia. - Conform criteriilor stabilite de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, Planul de acțiuni include exclusiv acțiuni de reformă, și nu cuprinde acțiuni recurente sau intermediare desfășurate lunar sau anual de către autoritatea publică. În acest context, se propune excluderea acțiunilor 3.2.7 și 3.3.2 din Plan. 	<p>Se acceptă, s-a substituit</p> <p>Se acceptă, s-a completat</p> <p>Se acceptă, s-a completat.</p> <p>Se acceptă, s-a exclus.</p> <p>Se acceptă, s-a exclus</p>
--	--	---

<p>Agenția Servicii Publice (nr. 01/720 din 09.09.2024)</p>	<p>Comunică despre menținerea poziției expuse în avizul nr. 01/1330 din 02.07.2024, respectiv: includerea în punctul 19, Capitolul II „Analiza situației”, Secțiunea 2.2. „Problemele aferente administrării și guvernării întreprinderilor cu capital de stat” din Program, a numărului total al întreprinderilor de stat înregistrate, la situația din data de 01.01.2023.</p>	<p>Reiterăm că conform datelor statistice din Registrul de stat al unităților de drept după forma juridică de organizare (starea la 01.01.2023) publicate pe pagina web a ASP (https://www.asp.gov.md/ro/date-deschise/date-statistice/rsud-forma) au fost înregistrate 257 întreprinderi de stat cărora le-a fost atribuit numărul de identificare de stat (IDNO)</p>
<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (04-4821 din 13.09.2024)</p>	<p>La proiectul hotărârii Guvernului: După pct. 5, se va completa cu 2 puncte noi, al căror text se va expune în următoarea redacție: „6. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării va prezenta Guvernului: 1) raportul de evaluare intermediară privind implementarea Programului în semestrul I al anului 2026; 2) raportul de evaluare finală privind implementarea Programului în semestrul I al anului 2028. 7. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării”.</p> <p>Propunerea de la pct. 6 se impune în contextul respectării prevederilor normative specificate la pct. 57 din Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, iar propunerea de la punctul 7, în temeiul prevederilor pct. 6 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 143/2021.</p> <p>La proiectul Programului: 1) La cap. III. Obiective generale, se va racorda denumirea obiectivelor generale 1 și 3 cu denumirea acestora din Planul de acțiuni cu privire la realizarea Programului privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027, întrucât acestea nu corespund.</p>	<p>Se acceptă cu excepția subpct. 1). Precizăm, că conform pct. 5 din proiect, MDED va prezenta Guvernului anual, până la data de 1 mai, raportul de progres privind implementarea Programului.</p> <p>Se acceptă. Denumirile obiectivelor generale 1 și 3 au fost racordate cu denumirea acestora din Planul de acțiuni.</p>

	<p>2) La cap. IV. Obiective specifice, în Tabelul nr. 3, valoarea țintă care urmează a fi atinsă în 2027, al indicatorului de rezultat al politicii publice de la Obiectivul specific 2.1. Consolidarea capacităților MDED, APP, MF în vederea elaborării, evaluării și raportării politicilor sectoriale, urmează a fi ajustată, având în vedere că asigurarea instruirii a doar 30% din funcționari nu va contribui semnificativ la consolidarea capacităților de management a proprietății publice</p> <p>3) La cap. IX. Proceduri de raportare:</p> <p>a) la pct. 46, după textul „Implementarea Programului va fi supusă monitorizării periodice și evaluării” se va completa cu cuvintele „intermediare și”, conform prevederilor pct. 57 din Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020.</p> <p>b) pct. 49 se va completa cu informația privind evaluarea intermediară, conform prevederilor cadrului normativ menționat supra.</p>	<p>Indicatorul de rezultat al politicii publice de la Obiectivul specific 2.1. <i>Consolidarea capacităților MDED, APP, MF în vederea elaborării, evaluării și raportării politicilor sectoriale</i> a fost ajustat.</p> <p>Nu se acceptă, nu este necesar.</p> <p>Nu se acceptă nu este necesar.</p>
<p>Ministerul Energiei (nr. 10-2387 din 12.09.2024)</p>	<p>La pct. 1 propunem efectuarea unei intervenții redacționale în vederea modificării cuvântului „Programului” cu cuvântul „Programul”.</p> <p>La compartimentul „Abrevieri și Acronime” propunem atribuirea abrevierii „MEn” pentru Ministerul Energiei, dat fiind utilizarea acesteia pe parcursul textului.</p> <p>Propunem reformularea alineatului 4 din conținutul pct. 16 din Program, având în vedere, că în conformitate cu prevederile pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 110/2011 pentru întreprinderile cu capital de stat incluse în Lista bunurilor nepasibile de privatizare, proporția din profitul net pentru a fi distribuită pentru plata dividendelor este nu mai mică de 25%, iar pentru cele pasibile de privatizare – nu mai mică de 50%.</p>	<p>S-a redactat</p> <p>S-a redactat</p> <p>Se acceptă, s-a reformulat</p>
<p>Ministerul Mediului (nr. 02-07/2561 din 09.09.2024)</p>	<p>La pct. 1 din proiectul de hotărâre, cuvântul „Programului” se va substitui cu cuvântul „Programul”.</p>	<p>S-a redactat</p>

Obiectivul general	Indicatorul	Sursa de informație	Valoarea de referință a. 2023	Ținta ce urmează a fi atinsă în a.2027
Obiectivul general 3.	Creșterea numărului de entități cu capital de stat, care au aprobat Codul de Guvernanță corporativă.	APP	25 entități cu capital de stat, care au aprobat Codul de Guvernanță corporativă	100% entități cu capital de stat, care au aprobat Codul de Guvernanță corporativă.
	Creșterea numărului de entități nepasibile privatizării, care au aprobat documente de orientare pe termen mediu privind așteptările statului pentru fiecare întreprindere cu capital de stat inclusă în categoria nepasibilă privatizări (mandate).	APP		100% entități nepasibile privatizării, care au aprobat documentele de orientare pe termen mediu privind așteptările statului pentru fiecare întreprindere cu capital de stat inclusă în categoria nepasibilă privatizări (mandate).

2. Reieșind din Calendarul trierii, aprobat la 09.09.2024 în cadrul ședinței Comisiei pentru realizarea procesului de triere a întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital de stat, la Capitolul X din Program, Obiectivul general 1. „Raționalizarea și eficientizarea procesului de administrare a proprietății de stat, inclusiv în vederea dezvoltării infrastructurii strategice și a asigurării funcțiilor social-economice critice.”, obiectivul specific 1.1. „Consolidarea angajamentului și capacităților statului de administrare a proprietății de stat.”, se propune de a modifica termenii de realizare a acțiunilor prestabilite, după cum urmează:

	<p>a) obiectivul specific 1.1.4. „Reorganizarea în alte forme juridice de organizare a ÎS care nu au activitate comercială, ci livrează un serviciu public (ca rezultat al trierii)” din „2024-2026” în „2024-2027”;</p> <p>b) obiectivul specific 1.1.5. „Acumularea, actualizarea și întocmirea informației detaliate privind activele și pasivele (inclusiv datoriile pe termen lung și curente, precum și datoriile față de bugetul public național) pentru întreprinderile cu capital de stat ce nu desfășoară activitate (inactive) care sunt recomandate spre lichidare ca rezultat al trierii”, din „Trim. I 2025” în „Trim. II.2025”;</p> <p>c) obiectivul specific 1.1.8. „Restructurarea/reorganizarea întreprinderilor cu capital de stat recomandate spre privatizare după reorganizare ca rezultat al trierii” din „2024 – 2025” în „2024-2027”;</p> <p>d) obiectivul specific 1.1.9. „Actualizarea Hotărârea Guvernului nr. 945/2007 cu includerea întreprinderilor cu capital de stat în lista bunurilor proprietate de stat supuse privatizării după reorganizare”, din „Trim. IV 2025” în „Trim. IV 2027”.</p>	<p>Se acceptă. Termenele de realizare a acțiunilor au fost modificate.</p> <p>Se acceptă, s-a modificat</p> <p>Se acceptă, s-a modificat</p> <p>Se acceptă, s-a modificat</p>
<p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (nr. 16/1-05/3125 din 24.09.2024)</p>	<p>În Planul de acțiuni cu privire la realizarea Programului privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027, acțiunea 1.1.4 "Reorganizarea în alte forme juridice de organizare a ÎS care nu au activitate comercială, ci livrează un serviciu public (ca rezultat al trierii)", coloana 7 (șapte) "Instituția responsabilă", sintagma ".MAIA" se va exclude, în sensul dat, semnalăm ea în cu Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 695/2017, Ministerul nu exercita funcția de fondator la nici o întreprindere de stat.</p>	<p>Se acceptă, s-a exclus</p>
<p>Avizare și consultare publică repetată</p>		
<p>Agencia Geodezie, Cartografie și Cadastru (nr. 36/01-06/1204 din 02.10.2024)</p>	<p>AGCC recomandă excluderea din capitolul IV, pct. 39, subpct. 1.2, tabelul nr. 3, la coloana „indicator de rezultat al politicii publice” în textul „ponderea de finalizare a</p>	<p>Se acceptă, s-a exclus</p>

	<p><i>procesului de delimitare a proprietății publice de stat cu înregistrarea acestora în Registrul Bunurilor Imobile/Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, %” sintagma „Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară”. Propunerea este argumentată prin faptul că, în conformitate cu prevederile proiectului Legii cu privire la evidența rețelelor edilitare (număr unic 517/AGCC/2024), rețelele edilitare vor fi luate la evidență, dar nu vor fi înregistrate. Subsecvent, pentru același motiv, recomandăm excluderea cuvintelor „Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară” din textul „Bunurile imobile proprietate de stat delimitate și înregistrate în Registrul bunurilor imobile/Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară” din cap. X, coloana „indicatori de monitorizare”, subpct. 2.3.2.</i></p> <p>Subsidiar, propunem în cap. X la rubrica „costuri estimative (mii MDL)” modificarea sumelor indicate în Programul privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027 destinate realizării obiectivului specific 2.3.2 „Realizarea procesului de delimitare a bunurilor proprietate publică de stat” conform informației prezentate de managerul oficiului de implementare a Proiectului de înregistrare și evaluare funciară (PİEF) după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) din „10 272,25” în „14 072,25”; 2) din „22 272,25” în „17 572,25”; 3) din „4 272,25” în „5 172,25”. 	<p>Se accepta, s-au modificat</p>
<p>Cancelaria de Stat (nr. 21/1-69-11025 din 03.10.2024)</p>	<p>Se subliniază decizia din cadrul ședinței secretarilor generali/secretarilor de stat ai ministerelor din 26.08.2024, privind excluderea prevederii referitoare la intrarea în vigoare a proiectului la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Astfel, pct. 8 din proiectul hotărârii Guvernului va fi eliminat.</p> <p>Referitor la capitolul V „Impact”, se reiterează necesitatea includerii indicatorilor de evaluare pentru toate tipurile de impacturi vizate în cadrul Programului, inclusiv creșterea competitivității, redresarea financiară, crearea sau pierderea locurilor de muncă și atragerea investițiilor. În absența unor</p>	<p>Se acceptă, pct. 8 a fost exclus din proiectul de hotărâre.</p> <p>Se acceptă, Tabelul nr. 4 a fost completat cu indicatorii de evaluare pentru toate tipurile de impacturi vizate în cadrul Programului.</p>

	<p>indicatori de impact clari și măsurabili, monitorizarea și măsurarea eficiență a progresului și rezultatelor vor fi imposibile, ceea ce ar limita capacitatea de ajustare a măsurilor și de atingere a obiectivelor Programului. Prin urmare, setul de indicatori de impact urmează a fi completat (<i>Tabelul nr. 4</i>).</p> <p>Capitolul VI „Costuri” necesită o verificare suplimentară, întrucât costul total din proiect nu corespunde cu suma costurilor estimative pe ani. În consecință, autorul va actualiza costurile atât în secțiunea descriptivă a Programului (pct. 46 – pct. 49), în Tabelul nr. 5, cât și în Capitolul X „Planul de acțiuni”, pentru a asigura coerența și corectitudinea tuturor sumelor estimate.</p> <p>Pentru a asigura o apreciere completă a rezultatelor și impactului proiectului, pct. 55 va fi modificat astfel încât evaluarea finală să fie efectuată în anul 2028, anul următor perioadei de implementare a Programului 2024-2027.</p>	<p>Se acceptă. Capitolul VI ”Costuri” a fost revizuit și ajustat.</p> <p>Se acceptă, s-a modificat.</p>
<p>Ministerul Culturii (08/5-09/3090 din 04.10.2024)</p>	Lipsa de obiecții și propuneri	Se acceptă
<p>Ministerul Educației și Cercetării (nr. 08/5-09/6629 din 04.10.2024)</p>	Lipsa de obiecții și propuneri	Se acceptă
<p>Administrația Națională a Penitenciarelor (nr. 18-2893 din 07.10.2024)</p>	Lipsa de obiecții și propuneri	Se acceptă
<p>Agencia Servicii Publice (01/1242 din 15.10.2024)</p>	<p>La pct. 19 din Program, precizăm că, conform datelor din Registrul de stat al unităților de drept (RSUD), la situația din 01.01.2023, erau înregistrate 573 de întreprinderi cu forma juridică de “Întreprindere de stat”, dintre care 229 aveau IDNO, atribuite și 344 nu aveau IDNO atribuite. Informația publicată pe pagina web oficială a Agenției Servicii Publice include doar numărul întreprinderilor cărora le-a fost atribuit numărul de identificare de stat (IDNO) și nu reflectă numărul total de întreprinderi de stat înregistrate.</p>	<p>Reiterăm că conform datelor statistice din Registrul de stat al unităților de drept după forma juridică de organizare (starea la 01.01.2023) publicate pe pagina web a ASP (https://www.asp.gov.md/ro/date-deschise/date-statistice/rsud-forma) au fost înregistrate 257 întreprinderi de stat cărora le-a fost atribuit numărul de identificare de stat (IDNO).</p>

<p>Plenul Concurenței (nr. DJ-06/672/1466 din 11.10.2024)</p>	<p>Proiectul în Planul de Acțiuni cu privire la realizarea Programului privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027 stabilește la Obiectivul specific 1.2 Asigurarea neutralității concurențiale și valorificarea proprietății statului pentru acțiunea 1.2.1 Consiliul Concurenței ca autoritate responsabilă de consolidarea capacităților prin instruirea funcționarilor publici/angajaților autorităților publice întru aplicarea corectă a prevederilor Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat și Legii concurenței nr.183/2012.</p> <p>Având în vedere atribuțiile legale conferite autorității de concurență naționale de Legea concurenței nr.183/2012, este necesar de menționat că atribuția de administrare a proprietății de stat în domeniul întreprinderilor de stat nu ține nemijlocit de competența Consiliului Concurenței.</p> <p>În acest context, considerăm necesar de a fi stabilit responsabil pentru realizarea acțiunii 1.2.1 din proiect Agenția Proprietăți Publice ca instituție responsabilă care va implementa acțiunea și va organiza evenimentul propus pe când Consiliul Concurenței va participa la realizarea acțiunii date prin instruirea funcționarilor publici/angajaților autorităților publice întru aplicarea corectă a prevederilor Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat și Legii concurenței nr.183/2012.</p>	<p>Se acceptă. Consiliul Concurenței a fost exclus.</p>
Expertizare		
<p>Ministerul Justiției (nr. 04/2-9016 din 11.10.2024)</p>	<p>Ministerul Justiției a examinat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea <i>Programului privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027</i> (în continuare – Program), (număr unic 740/MDED/2024), prezentat spre expertizare în mod repetat, și atestă că observațiile și propunerile Ministerului Justiției, formulate prin scrisoarea nr. 04/2- 8292 din 10.09.2024, au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.</p> <p>Totodată, la forma actuală a proiectului, pe plan redacțional, sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă, sunt de semnalat următoarele observații și sugestii:</p>	

		<p><i>prin adoptarea practicilor manageriale corporative la poziția 2.2.3. Consolidarea modelului centralizat de administrare și deetizare a proprietății publice prin elaborarea și aprobarea hotărârilor de Guvern cu privire la transmiterea întreprinderilor de stat din administrarea altor autorități ale administrației publice centrale în cea a instituției responsabile de administrarea și deetizarea proprietății publice.</i></p> <p>Poziția respectivă a fost completată cu abrevierea "MJ", dat fiindcă, Administrația Națională a Penitenciarilor se află în subordinea Ministerului (Anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 698/2017)</p>
--	--	--

Secretar de Stat

Viorel GARAZ